

Kuntoutusohjau- nimikkeistö

Nomenklatur för rehabiliteringshandledning

kuntaliitto.fi/kayttoehdot

kommunforbundet.fi/kommunforbundet/anvandarvillkor

Virpi Aralinna toim. / red.

ISBN 978-952-293-888-6 (pdf)

2. uudistettu painos / 2:a reviderade upplagan

© Suomen Kuntaliitto ry

Helsinki 2023

© Finlands Kommunförbund rf

Helsingfors 2023

Kuntaliitto

Toinen linja 14

PL 200, 00101 Helsinki

Puhelin 09 7711

www.kuntaliitto.fi

Kommunförbundet

Andra linjen 14

PB 200, 00101 Helsingfors

Telefon 09 7711

www.kommunforbundet.fi

Sisältö / Innehåll

Lukijalle	6
Till läsaren	9
1 Johdanto	12
1 Inledning	15
2 Kuntoutusohjausnimikkeistö	18
RK1 Arviointi ja suunnittelu kuntoutusohjauksessa	18
RK110 Arvio kokonaistilanteesta	18
RK120 Kuntoutumista tukevien palvelujen suunnitteluun osallistuminen	19
RK190 Muu arviointi ja suunnittelu kuntoutusohjausprosessissa	20
RK2 Kuntoutumista tukeva ohjaus ja neuvonta	20
RK210 Sairastumiseen ja/tai vammautumiseen liittyvä ohjaus ja neuvonta	20
RK220 Palveluihin liittyvä ohjaus ja neuvonta	21
RK230 Varhaiskasvatusta ja koulunkäyntiä tukeva ohjaus ja neuvonta	21
RK240 Työhön ja opiskeluun liittyvä ohjaus ja neuvonta	21
RK270 Toimintakykyä edistävä ohjaus ja neuvonta	22
RK290 Muu kuntoutumista tukeva ohjaus ja neuvonta	22
RK3 Toimintaympäristössä suoriutuminen	22
RK310 Toimintaympäristössä suoriutumisen tukeminen	22
RK320 Apuvälinepalvelut	23
RK390 Muu toimintaympäristössä suoriutumisen tukeminen	24
RK4 Koordinointi ja verkostoyhteistyö	25
RK410 Verkostoyhteistyö	25
RK420 Kuntoutumista tukevien palvelujen koordinointi	25
RK430 Kuntoutusohjaajan konsultointi	25
RK490 Muut koordinointi- ja verkostoyhteistyön tehtävät	25
RK5 Muu asiakastyö kuntoutusohjauksessa	25
RK510 Taustatyö kuntoutusohjauksessa *	26
RK520 Dokumentointi kuntoutusohjauksessa *	26
RK530 Kuntoutusohjaajan suositus	26
RK590 Muu kuntoutusohjauksen asiakastyö	26
RK6 Asiantuntija- ja koulutustehtävät	27
RK610 Asiantuntijana toimiminen *	27
RK620 Koulutus- ja ohjaustehtävät *	27
RK630 Aineiston tuottaminen *	27
RK690 Muut asiantuntija- ja koulutustehtävät *	27
RK9 Johtaminen ja kehittäminen	28
RK910 Johtamistehtävät *	28
RK920 Asiantuntijuuden ja ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen *	28
RK940 Tutkimus- ja kehittämistyö sekä laadunhallinta *	29
RK950 Markkinointi ja tiedottaminen *	29
RK960 Toimisto- ja järjestelytyöt *	29
RK970 Hallinnollinen verkostoyhteistyö ja koordinointi *	29

RK980	Ensitetotilaisuuksien, sopeutumisvalmennuksen ja sopeutumista tukevan toiminnan järjestäminen *	30
RK990	Muu hallinto ja kehittäminen *	30

2 Nomenklatur för rehabiliteringshandling 31

RK1	Bedömning och planering inom rehabiliteringshandledning	31
RK110	Bedömning av helhetssituationen	31
RK120	Deltagande i planering av tjänster som stöder rehabiliteringen	32
RK190	Övrig bedömning och planering i rehabiliteringsprocessen	33
RK2	Handledning och rådgivning som stöder rehabiliteringen	33
RK210	Handledning och rådgivning relaterade till insjuknande och/eller handikappning	34
RK220	Handledning och rådgivning i anknytning till tjänster	34
RK230	Handledning och rådgivning som stöd för småbarnspedagogik och skolgång	34
RK240	Handledning relaterad till studerande och arbetsliv	35
RK270	Handledning och rådgivning som främjar funktionsförmågan	35
RK290	Övrig handledning och rådgivning som stöder rehabilitering	35
RK3	Att klara sig i verksamhetsmiljön	35
RK310	Stöd för att klara sig i verksamhetsmiljön	36
RK320	Hjälpmedelstjänster	37
RK390	Övrigt stöd för att klara sig i verksamhetsmiljön	38
RK4	Koordinering och nätverkssamarbete	38
RK410	Nätverkssamarbete	38
RK420	Koordinering av tjänster som stöder rehabilitering	38
RK430	Konsultering av rehabiliteringshandledare	39
RK490	Övriga uppgifter för koordinations- och nätverkssamarbete	39
RK5	Övrigt klientarbete i rehabiliteringshandledning	39
RK510	Rehabiliteringshandledningens bakgrundsfakta *	39
RK520	Dokumentering av rehabiliteringshandledningen *	40
RK530	Utlåtanden utarbetade av rehabiliteringshandledaren	40
RK590	Övrigt klientarbete inom rehabiliteringshandledning	40
RK6	Sakkunnig- och skolningsuppgifter	40
RK610	Att agera som sakkunnig *	40
RK620	Utbildnings- och handledningsuppgifter *	41
RK630	Produktion av material *	41
RK690	Andra specialist- och skolningsuppgifter *	41
RK9	Ledarskap och utveckling	41
RK910	Uppgifter inom ledarskap *	42
RK920	Underhåll och utveckling av sakkunskap och yrkeskunighet *	42
RK940	Forsknings- och utvecklingsarbete samt kvalitetsledning *	42
RK950	Marknadsföring och information *	43
RK960	Kontorsarbete och arrangemang *	43
RK970	Administrativt nätverkssamarbete och samordning *	43
RK980	Organisering av första vetskapsevenemang, anpassningsträning och verksamhet som stöder anpassning*	43
RK990	Övrig administration och utveckling *	44

Liitteet	45
Liite 1. Koodiluettelo	45
Liite 2. Uudet ja muokatut kooditunnukset ja nimikkeet	47
Liite 3. Poistetut kooditunnukset ja nimikkeet	49
Liite 4. Muut tekstimuutokset	50
Liite 5. Keskeisimmät käsitteet kuntoutusohjausnimikkeistössä	51
Liite 6. Katsaus Kuntoutusohjausnimikkeistön vaiheisiin	52
Appendix	53
Appendix 1. Kodlista	53
Appendix 2. Nya och bearbetade kodbeteckningar och benämningar	55
Appendix 3. Avförda kodbeteckningar och benämningar	57
Appendix 4. Andra textändringar	58
Appendix 5. Centrala begrepp i Nomenklaturen för rehabiliteringshandledning	59
Appendix 6. Rapport om faserna i utarbetandet av Nomenklatur för rehabiliteringshandledningen	60

Lukijalle

Ensimmäinen Kuntoutusohjausnimikkeistö julkaistiin vuonna 2003 ja sen laadintatyö aloitettiin vuonna 2000 Suomen Kuntaliiton erityisasiantuntija Tupu Holman ja Suomen kuntoutusohjaajien yhdistys ry:n (nyk. Kuntoutusohjaajat ry) yhteistyönä. Laadintatyöhön osallistui vuodesta 2001 alkaen terveydenhuollossa toimivia kuntoutusohjaajia ja kuntoutuksen ohjaaja AMK-koulutuksen edustajia.

Kuntoutusohjausnimikkeistö on yksi Kuntaliiton kuntoutus- ja erityistyöntekijöiden nimikkeistöistä, joiden perusrakenne on hierarkkinen ja samankaltainen. Kuntoutus- ja erityistyöntekijöiden nimikkeistöt ovat osa kansallisia tietorakenteita. Nimikkeistöjen yhteinen ryhmätunniste on R-kirjain (Rehabilitation). Ryhmätunnisteen perään liitetään kunkin alan oma tunniste, kuntoutusohjausnimikkeistössä K-kirjain.

Kuntoutusohjausnimikkeistö hyväksyttiin vuonna 2009 Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kansallisen koodistopalvelun koodistoihin, ja sen myötä nimikkeistö on haettavissa Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliselta koodistopalvelimelta. Kuntaliiton ensimmäinen ”Kuntoutus- ja erityistyöntekijöiden käyttöä ja yhdenmukaista kirjaamista tukeva valtakunnallinen ohje” valmistui vuonna 2009, minkä seurauksena kuntoutusohjausnimikkeistöä alettiin hyödyntää terveydenhuollon rakenteisessa kirjaamisessa tarkentamaan kansallisia otsikoita. Kuntaliiton ohje päivitettiin vuonna 2018.

Kuntoutusohjausnimikkeistö yhtenäistää kuntoutusohjaustyön termistöä ja käsitteiden käyttöä. Nimikkeistöä käytetään kuntoutusohjaajan työn sisällön ja palveluiden kuvaamisessa, dokumentoinnissa, palveluiden tuotteistamisessa, työn tilastoinnissa sekä perehdyttämisessä. Sitä voidaan hyödyntää kuntoutusohjaustyön tiedolla johtamisessa ja laadun varmentamisessa. Nimikkeistö toimii julkisella ja yksityisellä sektorilla sekä järjestöissä toimivien kuntoutusohjaajien työvälineenä. Kuntoutusohjausnimikkeistöä hyödynnetään myös alan opiskelussa.

Kuntoutusohjausnimikkeistön päivitys käynnistyi Kuntaliiton Nimikkeistöjä Koordinoivan NIKO-työryhmän aloitteesta vuonna 2018. Suomen kuntoutusohjaajien

yhdistys ry. perusti valtakunnallisen päivitystyöryhmän. Yhdistyksen edustajina NIKO-työryhmässä olivat Raakel Vaaraniemi ja Jaana Ylitalo. Kuntoutusohjaajat ry:n hallitus osallistui päivitysprosessin eri vaiheisiin, ja yhdistyksen puheenjohtaja Jaana Ylitalo toimi päivitystyöryhmän puheenjohtajana.

Nimikkeistön päivitysprosessin (28.9.2018–7.10.2022) aikana eri paikkakuntien työryhmät työstivät osioita nimikkeistöstä, joita käytiin läpi yhteisissä työkokouksissa (yhteensä 24 kpl). Prosessin aikana pyydettiin kommentteja Kuntaliitosta sekä THL:sta, työskentelyä jatkettiin niiden pohjalta. Työryhmätoiminta oli aktiivista ja keskustelua käytiin rakentavan kriittisesti. Kuntaliiton ja THL:n kommentit tukivat etenemistä päivitysprosessissa. Työryhmän kokoukset järjestettiin etäyhteyksin COVID-19-pandemian aiheuttamasta poikkeustilanteesta johtuen. Koko työryhmän lähitapaaminen tapahtui vain kerran prosessin aikana, ja poikkeustilanne pitkitti päivitysprosessia.

Päivityksessä kuntoutusohjausnimikkeistöä on yksinkertaistettu. Nimikkeistöissä hierarkiatasoja on kolme; 0-taso on hierarkiassa ylin taso, jota hierarkiatasot 1 ja 2 tarkentavat. Osa 2 hierarkiataason luokista on poistettu ja sisältöä on yhdistetty saman tason luokkaan tai luotu kokonaan uusi luokka. Päivityksessä huomioitiin International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) käsitteiden käyttäminen ja kieliasun yhdenmukaistaminen sekä nimikkeistön käyttökelpoisuus laajalti eri sektoreilla toimivilla kuntoutusohjauksen ja -suunnittelun ammattilaisilla. Sisältöä on selkiytetty kuvaamaan enemmän nykyistä kuntoutus- ja palvelutarjontaa. Päivityksessä on myös tarkistettu luokkien käyttöä kliinisessä ja hallinnollisessa työssä.

Luokan RK1 Arviointi ja suunnittelu kuntoutusohjauksessa on tehty muutoksia 2 tasoon. Luokka RK111 on yhdistetty yhteiseksi toimintakyvyn arvioksi luokkaan RK112. RK124 on jätetty kokonaan pois.

RK2 Kuntoutumista tukevan ohjauksen ja neuvonnan alta luokat RK221–RK225 on jätetty kokonaan pois ja sisältöä kuvaa nyt yksistään luokka RK220. Luokan RK224 tilalle on luotu uusi luokka RK270 kuvaamaan toimintakykyä edistävää ohjausta ja neuvontaa.

Kliiniset luokat RK250 Ensietiedon antaminen ja RK260 Sopeutumisvalmennus on jätetty pois ja luotu uusi hallinnollinen luokka RK980 Ensietietotilaisuuksien, sopeutumisvalmennuksen ja sopeutumista tukevan toiminnan järjestäminen.

RK4 Koordinointi ja verkostoyhteistyön alla 2 tason luokat RK411, RK412 on jätetty pois, samoin RK421, RK422. Verkostoyhteistyötä kuvaa luokka RK410 ja kuntoutumista tukevien palvelujen koordinointia luokka RK420.

RK5 Muu asiakastyö kuntoutusohjauksessa ja RK6 Asiantuntija ja koulutustehtävät kohtaa on selkiytetty poistamalla 2 hierarkiataason luokat.

RK9 Johtamisen ja kehittämisen alla luokat RK911, RK912 on jätetty pois, näiden sisältöä kuvaa ylempi taso RK910 Johtamistehtävät. Luokka RK930 on yhdistetty luokkaan RK940, uusi nimi on Tutkimus- ja kehittämistyö sekä laadunhallinta. On luotu uusi luokka RK970 Hallinnollinen verkostoyhteistyö ja koordinointi.

Kuntoutusohjaajat ry, Kuntaliitto ja kuntoutusohjausnimikkeistön päivitystyöryhmän jäsenet kiittävät kaikkia tahoja, jotka ovat osallistuneet työskentelyyn.

Jaana Ylitalo, puheenjohtaja, Kuntoutusohjaajat ry / Lapin sairaanhoitopiiri / Lapin hyvinvointialue

Virpi Aralinna, puheenjohtaja, Kuntaliitto NIKO työryhmä

Irma Kallatsa, Rovaniemen kaupunki / Lapin hyvinvointialue

Katja Kokko, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri / Pirkanmaan hyvinvointialue

Jaana Leivo, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri / Pirkanmaan hyvinvointialue

Pirjo Lähteenmäki, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri /

Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Kirsi Mattila, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri / Pirkanmaan hyvinvointialue

Anne Meskus, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri / Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Laila Paananen, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri / Keski-Suomen hyvinvointialue

Heli Rajalin, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri / Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Tuula Storhammar, Lapin sairaanhoitopiiri / Lapin hyvinvointialue

Raakel Vaaraniemi, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri /

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Eija Väärälä, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri / Pirkanmaan hyvinvointialue

Till läsaren

Den första Nomenklaturen för rehabiliteringshandledning publicerades 2003, och utarbetningen för den börjades i 2000 som ett samarbete av Finlands Kommunförbunds sakkunnig Tupu Holma och Finlands rehabiliteringsinstruktioner rf (F.n. Rehabiliteringshandledare rf). Från och med året 2001 delade utarbetningsarbetet rehabiliteringshandledare som arbetar inom hälsovården och representanter av rehabiliteringshandledare YH-utbildningen.

Nomenklatur för rehabiliteringshandledning är en av Kommunförbundets nomenklaturer för specialarbetare inom rehabilitering, vilkas grundstruktur är hierarkisk och inbördes liknande. Nomenklaturerna för specialarbetare inom rehabilitering är en del av nationella datastrukturer. Den gemensamma gruppidentifikationen för nomenklaturerna är bokstaven R (Rehabilitation). Efter gruppidentifikationen anges den egna identifikationen för varje fackområde, angående nomenklaturen för rehabiliteringshandledning gäller det för bokstaven K.

Nomenklatur för rehabiliteringshandledning godkändes till nationella koduppsättningar av koduppsättningsstjänsten av Institutet för hälsa och välfärd (THL), och tack vare det kan nomenklaturen sökas på social- och hälsovårdens nationella servern för koduppsättningar. Kommunförbundets första ”Kuntoutus- ja erityistyöntekijöiden käyttöä ja yhdenmukaista kirjaamista tukeva valtakunnallinen ohje” (= ”Nationell anvisning som stödjer användning och enhetlig registrering av specialarbetare inom rehabilitering”) blev färdig i 2009, och till följderna började man utnyttja nomenklaturen för rehabiliteringshandledning i strukturerad dokumentation inom hälsovården i precisering av nationella titlar. Kommunförbundets anvisning uppdaterades i 2018.

Nomenklatur för rehabiliteringshandledning förenhetligar terminologin och användningen av begreppen i arbetet för rehabiliteringshandledning. Nomenklaturen används i beskrivning av rehabiliteringshandledares arbete och tjänster, dokumentering, produktifierande av tjänsterna, arbetets statistikföring samt orientering. Den kan utnyttjas i arbetet för rehabiliteringshandledning i informationsbaserat ledarskap och i kvalitetskontroll. Nomenklaturen fungerar som redskap för rehabiliteringshandledare som arbetar i den offentliga och den

privata sektorn. Nomenklaturen för rehabiliteringshandledning utnyttjas även i studierna i branschen.

Uppdatering av Nomenklaturen för rehabiliteringshandledning startades i 2018 av initiativ av NIKO-arbetsgrupp som samordnar Kommunförbundets Nomenklaturer. Finlands rehabiliteringsinstruktioner rf (F.n. Rehabiliteringshandledare rf) grundade en nationell arbetsgrupp för uppdateringen. Som representanter för föreningen i NIKO-arbetsgruppen var Raakel Vaaraniemi och Jaana Ylitalo. Rehabiliteringshandledare rf:s styrelse delade i olika faser i uppdateringsprocessen, och föreningens ordförande Jaana Ylitalo fungerade som ordförandet för arbetsgruppen för uppdateringen.

Under uppdateringsprocessen för nomenklaturen (28.9.2018–7.10.2022) bearbetade arbetsgrubbarna i olika orter delar av nomenklaturen, vilka gick man igenom i de gemensamma arbetsmötena (sammanlagt 24 st.). Under processen bad man kommentarer från Kommunförbundet och THL, arbetandet fortsattes på basis av kommentarerna. Verksamheten i arbetsgrubbarna var aktiv och samtalen fördes konstruktivt kritiskt. Kommunförbundets och THL:s kommentarer stödade att göra framsteg i uppdateringsprocessen. Arbetsgruppens möten organiserades med fjärranslutningar på grund av undantagstillståndet som berodde på COVID-19-pandemin. Hela arbetsgruppen hade bara ett närmöte tillsammans, och undantagstillståndet förlängde uppdateringsprocessen.

I den uppdaterade versionen har nomenklaturen för rehabiliteringshandledning förenklats. I nomenklaturerna finns det tre hierarkinivåer; 0-nivån är den högsta nivån i hierarkin, och hierarkinivåerna 1 och 2 preciserar 0-nivån. En del av 2-hierarkinivåns klasser har avförts och innehåll har sammanförts till en klass i samma nivå eller en helt ny klass har skapats. I den uppdaterade versionen beaktades användning av begreppen av International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) och förenhetligande av språkdräkten samt användbarheten av nomenklaturen omfattande för experter inom rehabiliteringshandledning och planering som arbetar i olika sektorer. Innehållet har gjorts klarare så att det beskriver bättre det nuvarande rehabiliterings- och tjänsteutbudet. I den uppdaterade versionen har man även kontrollerat användning av klasserna i kliniskt och administrativt arbete.

I klassen RK1 Bedömning och planering inom rehabiliteringshandledning har man gjorts ändringar till 2-nivån. Klassen RK111 har sammanförts till en gemensam bedömning av funktionsförmågan i klassen RK112. RK124 har uteslutits helt.

Under RK2 Handledning och rådgivning som stöder rehabiliteringen har klasserna RK221–RK225 uteslutits helt och nu beskriver enbart klassen RK220 innehållet. I stället för klassen RK224 har man skapats en ny klass RK270 för att beskriva handledningen och rådgivningen som främjar funktionsförmågan.

De kliniska klasserna RK250 Primärinformation och RK260 Anpassningsträning har utslutits och det finns en ny administrativ klass RK 980 Organisering av första vetenskapsevenemang, anpassningsträning och verksamhet som stöder anpassning.

Under RK4 Koordinering och nätverkssamarbete har 2-nivåns klasser RK411 och RK412 utslutits helt, liksom RK421 och RK422. Klassen RK410 beskriver nätverkssamarbete och klassen RK420 beskriver koordinering av tjänster som stöder rehabilitering.

Punkterna RK5 Övrigt klientarbete i rehabiliteringshandledning och RK6 Sakkunnig- och skolningsuppgifter har gjorts tydligare genom att avföra 2-hierarkinivåns klasser.

Under punkten RK9 Ledarskap och utveckling har klasserna RK911 och RK912 utelämnats, deras innehåll beskriver den högre nivån RK910 Uppgifter inom ledarskap. Klassen RK930 har sammanförts med RK940 och det heter Forsknings- och utvecklingsarbete samt kvalitetskontroll. Det finns en ny klass RK970 Administrativt nätsamarbete och samordning.

Rehabiliteringshandledare rf, Kommunförbundet och uppdateringsarbetsgruppens medlemmar av nomenklaturen för rehabiliteringshandledning tackar alla sektorer som har deltagit i arbetandet.

Jaana Ylitalo, ordförande,
Rehabiliteringshandledare rf / Lapplands sjukvårdsdistrikt
Virpi Aralinnä, ordförande, Kommunförbundet NIKO arbetsgrupp

Irma Kallatsa, Rovaniemi stad
Katja Kokko, Birkalands sjukvårdsdistrikt
Jaana Leivo, Birkalands sjukvårdsdistrikt
Pirjo Lähteenmäki, Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt
Kirsi Mattila, Birkalands sjukvårdsdistrikt
Anne Meskus, Norra Österbottens sjukvårdsdistrikt
Laila Paananen, Mellersta Finlands sjukvårdsdistrikt
Heli Rajalin, Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt
Tuula Storhammar, Lapplands sjukvårdsdistrikt
Raakel Vaaraniemi, Norra Österbottens sjukvårdsdistrikt
Eija Väärälä, Birkalands sjukvårdsdistrikt

1 Johdanto

Kuntoutusohjaus on asiakaslähtöistä, lakisääteistä ja tavoitteellista toimintaa. Kuntoutusohjaus voi käynnistyä asiakkaan, lähiyhteisön, hoitavan tahon tai viranomaisen aloitteesta. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992, 5§) perusteella kuntoutusohjaus on asiakkaalle maksutonta. Kuntoutusohjausta tarjotaan asiakkaan lisäksi hänen lähiyhteisölleen.

Kuntoutusohjaus perustuu Terveystieteiden laakiin (1326/2021, 29§), Sosiaalihuoltolakiin (1301/2014, 17§) sekä Lakiin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (Vammaispalvelulaki 380/1987, 8§). Lisäksi Laissa ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012, 3a§) määritellään, että kuntoutusohjaajat ovat yksi iäkkäiden henkilöiden tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa välittömään asiakastyöhön osallistuvista työntekijöistä.

Kuva 1. Kuntoutusohjaus (Kuntoutusohjaajat ry)

Terveydenhuoltolain mukaan kuntoutusohjaus on osa sairauteen tai vammaan liittyvää lääkinnällistä kuntoutusta, jonka tarkoitus on kuntoutujan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn edistäminen ja tukeminen. Sosiaalihoitolaissa kuntoutusohjaus on osa sosiaalista kuntoutusta, jonka tarkoituksena on tarjota tukea sosiaalisen toimintakyvyn vahvistamiseksi, syrjäytymisen torjumiseksi ja osallisuuden edistämiseksi. Vammaispalvelulaissa kuntoutusohjauksen tarkoituksena on vammaisen henkilön sosiaalisen toimintakyvyn ja kuntoutusedellytysten tukeminen ja parantaminen, ja sitä voidaan vammaisen henkilön lisäksi toteuttaa hänen lähiyhteisölleen. (Kuva 1.)

Kuntoutusohjausprosessin (Kuva 2.) käynnistää asiakkaan tarve kuntoutukseen liittyvästä ohjauksesta ja neuvonnasta. Kuntoutusohjauksessa on keskiössä asiakkaan toimintakyky elämänkaaren eri vaiheissa ja tilanteissa. Toimintakyvyn kokonaisvaltainen arviointi perustuu kansainväliseen ICF-luokitukseen, jossa toimintakyky määräytyy asiakkaan terveydentilan sekä yksilö- ja ympäristötekijöiden vuorovaikutuksen tuloksena. Yksilöllisen arvioinnin perusteella selvitetään kuntoutuksen, palvelujen ja apuvälineiden tarvetta. Yhdessä asiakkaan kanssa suunnitellaan ja käynnistetään osallistuminen toimintaan, joka edistää ja tukee toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista. Kuntoutusohjauksen avulla varmistetaan asiakkaalle toimiva ja tarkoituksenmukainen kuntoutus- ja palvelukokonaisuus huomioiden hänen lähiyhteisönsä. Asiakkaan kuntoutumisen eteneminen laadittujen suunnitelmien ja tavoitteiden mukaisesti varmistetaan seurannan avulla.

Kuva 2. Kuntoutusohjausprosessi (Kuntoutusohjaajat ry)

Kuntoutuksen ohjaaja (AMK) on laillistettu sosiaalihuollon ammattihenkilö (Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä 817/2015), ja koulutusta toteutetaan Jyväskylän ja Satakunnan ammattikorkeakouluissa sekä syksystä 2023 alkaen Laurea ammattikorkeakoulussa. Organisaatiosta riippuen kuntoutusohjaustyössä voi toimia myös eri sosiaali- tai terveydenhuollon koulutuksella.

Kuntoutusohjaaja toimii kuntoutuksen asiantuntijana moniammatillisissa ja -alaisissa työryhmissä eri sektoreilla, kuten terveys- ja sosiaalipalveluissa, TE-palvelujen, Kelan ja vakuutusyhtiöiden järjestämässä kuntoutuspalveluissa, järjestöissä, erilaisissa projekti- ja kehittämistehtävissä sekä itsenäisinä yrittäjinä. Tehtävänimikkeet ja työsisällöt vaihtelevat organisaation mukaan sisältäen suunnittelu-, ohjaus-, neuvonta-, arviointi-, valmennus-, johtamis-, kehittämis- ja asiantuntijatehtäviä.

1 Inledning

Rehabiliteringshandledning är kundinriktad, lagstadgad och målinriktad verksamhet. Rehabiliteringshandledning kan startas av initiativ av kunden, närmiljön, ett vårdande organ eller en myndighet. Enligt lagen om social- och hälsovårdens klientavgifter (734/1992, 5§) är rehabiliteringshandledning kostnadsfri för kunden. Rehabiliteringshandledning erbjuds utöver kunden också till hens närmiljö.

Rehabiliteringshandledning baserar sig på Hälso- och sjukvårdslagen (1326/2021, 29§), Socialvårdslagen (1301/2014, 17§) samt Lagen om service och stöd på grund av handikapp (Handikappservicelagen 380/1987, 8§). Därtill definieras i Lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012, 3a§), att rehabiliteringshandledare är en sektor av arbetare som deltar i det direkta klientarbetet av äldre personer i intensifierat serviceboende och långvarig institutionsvård.

Rehabiliteringshandledning

Bild 1. Rehabiliteringshandledning (Rehabiliteringshandledare rf)

Enligt hälso- och sjukvårdslagen är rehabiliteringshandledning en del av medicinsk rehabilitering som gäller en sjukdom eller ett handikapp och vars syfte är att främja och stöda rehabiliteringsklientens fysisk, psykisk och social funktionsförmåga. I Socialvårdslagen är rehabiliteringshandledning en del av social rehabilitering, vars syfte är att erbjuda stöd för att förstärka den sociala funktionsförmågan, förebygga utslagning och främja delaktighet. I Handikappservice lagen är rehabiliteringshandlednings syfte att stöda och förbättra den handikappade personens social funktionsförmåga och förutsättningarna för rehabilitering, och utöver den handikappade personen kan den genomföras även för hans närmiljö. (Bild 1.)

Processen för rehabiliteringshandledning (Bild 2.) startas av kundens behov av handledning och rådgivning angående rehabiliteringen. I en central position i rehabiliteringshandledning är kundens funktionsförmåga i olika faser av hans levnadslopp och i olika situationer. Helhetsbedömning av funktionsförmågan baserar sig på den internationella ICF-klassifikationen, där funktionsförmågan bestäms som ett resultat av kundens hälsotillstånd samt växelverkan mellan individs- och miljöfaktorer. På basis av en individuell bedömning utredas behovet av rehabilitering, tjänster och hjälpmedel. Tillsammans med kunden planeras och startas deltagandet i verksamheten, vilket främjar och stödjer funktionsförmågan och att klara sig självständigt. Med hjälp av rehabiliteringshandledning försäkras en fungerande och ändamålsenlig rehabiliterings- och tjänstehelhet med beaktande av dennes närmiljö. Progression i kundens rehabilitering enligt planerna och målen som upplagts försäkras med hjälp av uppföljning.

Bild 2. Rehabiliteringshandledningsprocess (Rehabiliteringshandledare rf)

Rehabiliteringshandledare (YH) är en auktoriserad yrkesutbildad person i socialvården (Lag om yrkesutbildade personer inom socialvården 817/2015), och utbildningen genomförs i Jyväskylä och Satakunta yrkeshögskolor samt från och med hösten 2023 i Laurea yrkeshögskola. Beroende på organisationen kan man också göra rehabiliteringshandledningsarbete även på basis av en annan utbildning inom social- eller hälsovård.

Rehabiliteringshandledare fungerar som expert i rehabiliteringen i yrkes- och branschövergripande arbetsgrupper på olika sektorer, som i tjänsterna inom social- och hälsovården, arbets- och näringstjänster, rehabiliteringstjänster som organiseras av FPA och försäkringsbolag, organisationer, olika projekt- och utvecklingsuppgifter samt som självständiga företagare. Uppdragningsbeteckningar och arbetets innehåll varierar enligt organisationen, och de innehåller olika uppdrag för planering, handledning, rådgivning, bedömning, träning, ledning, utveckling och som sakkunnig.

2 Kuntoutusohjaus- nimikkeistö

RK1 Arviointi ja suunnittelu kuntoutusohjauksessa

kuntoutusohjaajan tekemä arviointi ja suunnittelu kuntoutusohjauksessa

Kuntoutusohjaajan tekemä arviointi ja suunnittelu kohdistuvat asiakkaan kokonaistilanteeseen ja toimintaympäristössä suoriutumiseen. Arviointi ja suunnittelu toteutetaan yhteistyössä asiakkaan ja hänen lähiyhteisönsä kanssa. Arvioinnissa kuntoutusohjaaja tunnistaa sairauden tai vamman aiheuttamat toimintakyvyn rajoitteet ja kuntoutumismahdollisuudet. Kuntoutusohjaaja hallitsee eri sairaus- ja vammaryhmien hoidon ja kuntoutuksen käytännöt sekä tuntee kuntoutumista tukevan palveluverkoston.

RK110 Arvio kokonaistilanteesta

kuntoutusohjaajan tekemä arvio asiakkaan toimintakyvystä, kuntoutumismahdollisuuksista sekä kuntoutus- ja palvelutarpeesta

Kuntoutusohjaajan tekemä arvio yhteistyössä asiakkaan ja hänen lähiyhteisönsä kanssa asiakkaan kokonaistilanteesta, toimintakyvystä ja kuntoutumismahdollisuuksista. Arviota käytetään asiakkaan kuntoutumisprosessin suunnittelussa ja palvelujen koordinoinnissa. Luokkaa RK110 voidaan käyttää itsenäisenä toimintoluokkana silloin, kun arvion sisältöä (RK112 - RK113) ei haluta tarkemmin täsmentää.

RK112 Arvio toimintakyvystä

kuntoutusohjaajan tekemä arvio asiakkaan toimintakyvystä ja suoriutumisesta

Kuntoutusohjaajan tekemä arvio asiakkaan toimintakyvystä, jossa huomioidaan asiakkaan vamman ja/tai sairauden vaikutukset. Kuntoutusohjaaja

selvittää asiakkaan voimavaroja sekä toimintakykyä edistäviä ja rajoittavia tekijöitä. Arvioinnin tukena voidaan käyttää muiden asiantuntijoiden tekemiä arvioita.

RK113 Arvio kuntoutumismahdollisuuksista sekä kuntoutus- ja palvelutarpeesta

kuntoutusohjaajan tekemä arvio asiakkaan kuntoutumismahdollisuuksista sekä kuntoutus- ja palvelutarpeesta

Kuntoutusohjaajan yhteistyössä asiakkaan ja hänen lähiyhteisönsä kanssa tekemä arvio asiakkaan kuntoutumismahdollisuuksista sekä kuntoutus- ja palvelutarpeesta. Kuntoutusohjaaja tuntee eri sairaus- ja vammaryhmien hoidon ja kuntoutuksen käytännöt sekä kuntoutumista tukevan palveluverkoston ja palveluntuottajat. Arviossa kuntoutusohjaaja huomioi asiakkaan voimavarat ja motivaation sekä tukee häntä kuntoutumisprosessissa.

RK120 Kuntoutumista tukevien palvelujen suunnitteluun osallistuminen

kuntoutusohjaajan osallistuminen asiakkaan kuntoutumista tukevien palvelujen suunnitteluun

Kuntoutusohjaajan yhteistyössä asiakkaan ja hänen lähiyhteisönsä kanssa tekemä suunnitelma asiakkaan kuntoutumisesta. Tarvittaessa moniammatillinen työryhmä osallistuu suunnitelman tekemiseen. Kuntoutusohjaaja suunnittelee kuntoutuspalveluita ja muita tarvittavia palveluita asiakkaan yksilölliset tarpeet ja voimavarat huomioiden. Luokkaa RK120 voidaan käyttää itsenäisenä toimintoluokkana silloin, kun suunnittelun sisältöä (RK121 - RK123) ei haluta tarkemmin täsmentää.

RK121 Kuntoutussuunnitelman ja muiden suunnitelmien laatimiseen osallistuminen

kuntoutusohjaajan osallistuminen asiakkaan kuntoutussuunnitelman ja muiden suunnitelmien laatimiseen

Kuntoutusohjaajan toiminta, joka liittyy asiakkaan kuntoutussuunnitelman ja muiden suunnitelmien laatimiseen yhteistyössä asiakkaan ja hänen lähiyhteisönsä sekä yhteistyöverkoston kanssa. Kuntoutusohjaaja osallistuu kuntoutuksen asiantuntijana suunnitelman laatimiseen. Suunnitelmissa kuntoutusohjaaja hyödyntää tekemäänsä arviota asiakkaan kokonaistilanteesta ja toimintakyvystä sekä tarvittaessa muiden asiantuntijoiden arvioita ja palautteita aiemmin toteutuneista kuntoutustoimenpiteistä.

RK122 Kuntoutusohjausprosessin suunnittelu

kuntoutusohjaajan tekemä suunnitelma asiakkaan kuntoutusohjausprosessista ja sen etenemisestä

Kuntoutusohjaajan tekemä asiakaslähtöinen kuntoutusohjauksen tavoitteiden, sisällön, aikataulujen ja toimintamuotojen suunnittelu.

RK123 Kuntoutumisprosessin seuranta

kuntoutusohjaajan tekemä seuranta asiakkaan kuntoutumisesta sekä suunniteltujen kuntoutuspalveluiden ja muiden palveluiden toteutumisesta

Kuntoutusohjaajan tekemä seuranta asiakkaan kuntoutumisen etenemisestä, tavoitteiden saavuttamisesta ja kuntoutussuunnitelman sisältämien palveluiden toteutumisesta. Asiakkaan tilanteen niin vaatiessa kuntoutusohjaaja koordinoi kuntoutussuunnitelman päivittämistä sekä ohjaa asiakkaan tarvittavien palveluiden piiriin.

RK190 Muu arviointi ja suunnittelu kuntoutusohjausprosessissa

kuntoutusohjaajan tekemä muu arvio ja suunnittelu kuntoutusohjausprosessissa

Kuntoutusohjaajan tekemä muu arvio ja suunnittelu kuntoutusohjausprosessissa

RK2 Kuntoutumista tukeva ohjaus ja neuvonta

kuntoutusohjaajan asiakkaalle antama ohjaus, neuvonta ja tuki kuntoutumisprosessin etenemisessä ja palvelujen oikea-aikaisessa käyttämisessä

Kuntoutusohjaajan antama kuntoutumista edistävä ja tukeva ohjaus ja neuvonta, jonka avulla tuetaan asiakasta ja hänen lähiyhteisöään. Tavoitteena on turvata asiakkaan kuntoutus- ja kuntoutumisprosessin tarkoituksenmukainen ja oikea-aikainen eteneminen sekä vahvistaa hänen kykyään suoriutua arkielämässä ja tukea hänen osallisuuttaan toimintaympäristössä. Ohjaus ja neuvonta voivat kohdentua yksilöön, ryhmään, toimintaan tai ympäristöön.

RK210 Sairastumiseen ja/tai vammautumiseen liittyvä ohjaus ja neuvonta

kuntoutusohjaajan asiakkaalle antama tuki sairastumisen tai vammautumisen jälkeen tiedottamalla sairauden tai vamman erityispiirteistä sekä avun ja tuen mahdollisuuksista

Kuntoutusohjaajan tekemä asiakkaan ja hänen lähiyhteisönsä tukeminen psykososiaalisin ja kuntouttavin menetelmin sekä vuorovaikutuksen keinoin, jotta asiakas selviytyy elämäntilanteessaan sairastumisen tai vammautumisen jälkeen. Luokkaan kuuluu tiedottamista sairastumiseen ja vammautumiseen liittyvistä erityispiirteistä ja niiden vaikutuksista päivittäiseen suoriutumiseen. Luokkaan kuuluu asiakkaan informointi vamma- tai sairausryhmäkohtaisista yhdistys-, järjestö- ja vertaistoiminnan mahdollisuuksista.

RK220 Palveluihin liittyvä ohjaus ja neuvonta

kuntoutusohjaajan asiakkaalle antama ohjaus ja neuvonta tilanteeseen sopivista kuntoutus-, sosiaali- ja terveystalviteista sekä etuuksista

Kuntoutusohjaajan tekemä asiakkaan, hänen perheensä ja lähiyhteisönsä informointi asiakkaan tilanteeseen sopivista kuntoutus-, sosiaali- ja terveystalviteista sekä etuuksista ja niiden saamisen edellytyksistä. Luokkaan kuuluu asiakkaan ohjaus palvelujen vireille saattamiseen ja niiden käyttöön. Luokkaan kuuluvat yksityisen tai kolmannen sektorin palvelut.

RK230 Varhaiskasvatusta ja koulunkäyntiä tukeva ohjaus ja neuvonta

kuntoutusohjaajan asiakkaalle ja hänen perheelleen sekä lähiympäristölle antama ohjaus, neuvonta ja tuki varhaiskasvatukseen sekä koulunkäyntiin liittyvissä ratkaisuissa

Kuntoutusohjaajan tekemä asiakkaan, hänen perheensä ja lähiyhteisönsä ohjaus ja neuvonta lapsen ja nuoren kasvun ja kehityksen tukemisessa. Ohjaus ja neuvonta sisältävät selvittelyä ja arviointia yhdessä perheen ja yhteistyöverkoston kanssa varhaiskasvatuksen ja koulun valintaan liittyvistä vaihtoehtoista, erityisjärjestelyistä, tuen tarpeista ja apuvälineistä. Selvittelyssä ja arvioinnissa huomioidaan asiakkaan vamman ja sairauden erityispiirteet toimintakyvyn yksilötekijöiden, ympäristön ja osallisuuden näkökulmasta.

RK240 Työhön ja opiskeluun liittyvä ohjaus ja neuvonta

kuntoutusohjaajan asiakkaalle antama ohjaus ja neuvonta opiskeluun, ammatinvalintaan ja työelämään liittyvissä ratkaisuissa

Kuntoutusohjaajan tekemä ohjaus ja neuvonta sisältävät selvittelyä yhdessä asiakkaan ja yhteistyöverkoston kanssa hänen ammatin valintaan, opiskeluun ja työelämään liittyvissä vaihtoehtoissa, ratkaisuissa ja tarvittavissa erityisjärjestelyissä. Selvittelyssä huomioidaan asiakkaan vamman ja sairauden erityispiirteet toimintakyvyn yksilötekijöiden, ympäristön ja osallisuuden näkökulmasta.

RK270 Toimintakykyä edistävä ohjaus ja neuvonta

kuntoutusohjaajan asiakkaalle antama ohjaus ja neuvonta toimintakykyä sekä osallistumismahdollisuuksia edistävästä toiminnasta

Kuntoutusohjaajan tekemä asiakkaan tukeminen ja rohkaisu edistämään hänen toimintakykyään ja osallistumismahdollisuuksiaan sekä tunnistamaan ja hallitsemaan toimintarajoitteitaan. Ohjaus ja neuvonta sisältävät ohjeita toimintakykyä ylläpitävästä ja vahvistavasta sekä uusien tai korvaavien taitojen oppimista tukevasta toiminnasta. Asiakasta ohjataan ja kannustetaan harrastus- ja vapaa-ajantoimintaan.

RK290 Muu kuntoutumista tukeva ohjaus ja neuvonta

muu kuntoutumista tukeva ohjaus ja neuvonta

Kuntoutusohjaajan tekemä muu kuntoutumista tukeva ohjaus ja neuvonta

RK3 Toimintaympäristössä suoriutuminen

kuntoutusohjaajan yhteistyössä asiakkaan, hänen lähiyhteisönsä ja yhteistyöverkostonsa kanssa tekemä arvio asiakkaan suoriutumisesta omassa toimintaympäristössään ja suunnitelma tarkoituksenmukaisista toimenpiteistä

Kuntoutusohjaaja selvittää ja suunnittelee asiakkaan, hänen lähiyhteisönsä ja yhteistyöverkostonsa kanssa asiakkaan keinoja itsenäiseen toimijuuteen sekä mahdollisuuksia vaikuttaa toimintaympäristön esteettömyyteen. Ohjauksessa huomioidaan asiakkaan vamman ja/tai sairauden erityispiirteet.

RK310 Toimintaympäristössä suoriutumisen tukeminen

kuntoutusohjaajan asiakkaalle ja hänen lähiyhteisölleen antama tuki asiakkaan toimintaympäristössä suoriutumisen mahdollistamiseksi ja edistämiseksi

Kuntoutusohjaaja ohjaa ja neuvoo asiakkaan toimintaympäristössä suoriutumista tukevien ratkaisujen löytymisessä ja ohjaa palveluiden suunnittelussa, niihin hakeutumisessa ja niiden käytössä. Kuntoutusohjaaja koordinoi suoriutumista edistäviä toimenpiteitä ja niiden järjestelyjä sekä tekee arvioinnin pohjalta aloitteita ja suosituksia asiakkaan arkielämän turvaamiseksi. Asiakkaan tukeminen perustuu arvioon, jonka kuntoutusohjaaja tekee yhteistyössä asiakkaan, hänen lähiyhteisönsä ja yhteistyöverkostonsa kanssa. Luokkaa RK310 voidaan käyttää itsenäisenä toimintoluokkana silloin, kun toimintaympäristössä suoriutumisen tukemista (RK311- RK313) ei haluta tarkemmin täsmentää.

RK311 Toimintaympäristössä suoriutumisen arvio

kuntoutusohjaajan tekemä arvio toimintaympäristön vaikutuksesta asiakkaan suoriutumiseen ja asiakkaan suoriutumisesta toimintaympäristössään

Kuntoutusohjaajan tekemä arvio toimintaympäristön vaikutuksesta asiakkaan itsenäiseen suoriutumiseen ja asiakkaan suoriutumisesta toimintaympäristössään. Arvio tehdään yhteistyössä asiakkaan ja hänen lähiyhteisönsä kanssa asiakkaan toimintaympäristössä (koti, päiväkot, koulu, työpaikka).

RK312 Toimintaympäristössä suoriutumista tukeva ohjaus ja neuvonta

kuntoutusohjaajan antama ohjaus ja neuvonta, jolla edistetään asiakkaan suoriutumista hänen toimintaympäristössään

Kuntoutusohjaajan asiakkaalle ja hänen lähiyhteisölleen antama ohjaus, jolla tuetaan asiakasta itsenäisen elämän taidoissa ja arjen hallinnassa. Kuntoutusohjaaja neuvoo asiakasta suoriutumista tukevien ratkaisujen tekemisessä ja palveluiden hankkimisessa.

RK313 Toimintaympäristössä suoriutumista tukevat toimenpiteet ja palvelut

asiakkaan toimintakykyä edistävät ja suoriutumista tukevat toimenpiteet ja palvelut, jotka perustuvat kuntoutusohjaajan tekemiin aloitteisiin ja suosituksiin

Kuntoutusohjaaja tekee arvioinnin pohjalta aloitteita ja suosituksia asiakkaan suoriutumista tukevista toimenpiteistä ja palveluista (ks. RK530). Asiakkaan suoriutumista tukevat toimenpiteet voivat olla toimintaympäristöön kohdistuvia muutostöitä ja teknologisia keinoja tai apuvälineitä esteettömyys huomioiden.

RK320 Apuvälinepalvelut

kuntoutusohjaajan tekemä apuvälinepalvelu asiakkaalle

Apuvälinepalvelun avulla kuntoutusohjaaja tukee asiakkaan itsenäistä toimijuutta. Apuvälineratkaisuja ovat lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet, muut apuvälineet ja teknologiset keinot, joilla asiakas ylläpitää ja edistää suoriutumistaan sekä osallistumistaan toimintaympäristössään. Luokkaa RK320 voidaan käyttää itsenäisenä toimintoluokkana silloin, kun apuvälinepalvelun sisältöä (RK321 - RK324) ei haluta tarkemmin täsmentää.

RK321 Apuvälinetarpeen arviointi ja suunnittelu

kuntoutusohjaajan tekemä arvio asiakkaan apuvälinetarpeesta ja ohjaus apuvälinepalveluiden piiriin

Kuntoutusohjaaja arvioi asiakkaan kanssa apuvälinetarvetta. Kuntoutusohjaaja tekee suunnitelman apuvälinepalvelutarpeesta ja apuvälineprosessin etenemisestä sekä ohjaa asiakasta apuvälinepalveluiden piiriin ja laatii tarvittaessa suosituksen.

RK322 Apuvälineen sovitus, hankinta ja luovutus

kuntoutusohjaajan tekemä apuvälineen sovitus, hankinta ja luovutus asiakkaalle

Kuntoutusohjaajan tekemä apuvälinepalvelu, joka sisältää apuvälineen sovituksen, yksilöllisen muutostarpeen arvioinnin, hankinnan ja käyttöön luovuttamisen.

RK323 Apuvälineen käytön ohjaus ja seuranta

kuntoutusohjaajan tekemä apuvälineen käytön ohjaus ja seuranta

Kuntoutusohjaajan tekemä apuvälineen käytön ja käyttäjähuollon ohjaus asiakkaalle ja hänen lähiyhteisölleen. Kuntoutusohjaajan tekemä apuvälineen käytön seuranta, jonka kohteena voi olla apuvälineratkaisun toimivuus, apuvälineen sopivuus, apuvälineen käyttökunto ja apuvälineen käytön määrä.

RK324 Apuvälineen huolto- ja korjaustoimenpiteet

kuntoutusohjaajan tekemät apuvälineen huoltoon ja korjaukseen liittyvät toimenpiteet

Kuntoutusohjaajan tekemät säätö-, muokkaus-, korjaus- ja huoltotoimenpiteet asiakkaan käytössä oleviin apuvälineisiin koulutuksensa ja valtuuksien sa sallimissa puitteissa.

RK390 Muu toimintaympäristössä suoriutumisen tukeminen

kuntoutusohjaajan tekemä muu asiakkaan toimintaympäristössä suoriutumista tukeva toiminta

Kuntoutusohjaajan tekemä muu asiakkaan toimintaympäristössä suoriutumista tukeva toiminta.

RK4 Koordinointi ja verkostoyhteistyö

kuntoutusohjaajan tekemä asiakkaan kuntoutumista tukevien palvelujen koordinointi ja verkostoyhteistyö sekä yhteyshenkilönä toimiminen

Kuntoutusohjaajan toimiminen asiakkaan kuntoutumista tukevien palvelujen koordinoijana ja verkostoyhteistyössä eri toimijoiden ja organisaatioiden kanssa. Kuntoutusohjaaja toimii asiakkaan yhteyshenkilönä oikea-aikaisten ja riittävien palvelujen järjestymiseksi ja asiakkaan kuntoutumisprosessin etenemiseksi.

RK410 Verkostoyhteistyö

kuntoutusohjaajan osallistuminen asiakkaan verkostokokouksiin ja -neuvotteluihin

Kuntoutusohjaajan osallistuminen moniammatillisiin ja -alaisiin verkostokokouksiin.

RK420 Kuntoutumista tukevien palvelujen koordinointi

kuntoutusohjaajan toimiminen asiakkaan kuntoutumista tukevien palvelujen koordinoijana yhteistyössä eri toimijoiden kanssa

Kuntoutusohjaajan toimiminen asiakkaan kuntoutumista tukevien palvelujen koordinoijana sovittamalla yhteen palveluja ja tekemällä yhteistyötä eri tahojen kanssa.

RK430 Kuntoutusohjaajan konsultointi

kuntoutusohjaajan antama suullinen tai kirjallinen asiantuntija-apu asiakkaiden/asiakasryhmien asioissa

Kuntoutusohjaajan toimiminen kuntoutusohjauksen asiantuntijana asiakkaiden tai kuntoutusohjauksen piirissä olevien asiakasryhmien asioissa.

RK490 Muut koordinointi- ja verkostoyhteistyön tehtävät

kuntoutusohjaajan tekemä muu koordinointi- ja verkostoyhteistyö

Kuntoutusohjaajan tekemä muu koordinointi- ja verkostoyhteistyö.

RK5 Muu asiakastyö kuntoutusohjauksessa

kuntoutusohjaajan tekemä asiakastapaamisen valmistelu ja kirjaaminen sisältäen tarvittavat suositukset

Kuntoutusohjaajan tekemä tiedonhankinta, perehtyminen asiakkaan kokonaistilanteeseen, asiakastapaamisen suunnittelu ja valmistelu sekä tarvittavien suositusten laatiminen.

RK510 Taustatyö kuntoutusohjauksessa *

kuntoutusohjaajan tekemä taustatyö, joka liittyy asiakkaan tai asiakasryhmän tapaamiseen

Kuntoutusohjaajan tekemä asiakkaan kuntoutusohjausprosessiin liittyvien esitietojen selvittäminen potilaskertomuksesta tai muista potilas-/asiakasasiakirjoista ja yhteistyön suunnittelu eri toimijoiden kanssa. Asiakas- tai ryhmätapaamisen suunnittelu ja valmistelu sekä siihen liittyvistä järjestelyistä huolehtiminen.

RK520 Dokumentointi kuntoutusohjauksessa *

kuntoutusohjaajan tekemät kirjaukset, jotka liittyvät asiakkaan kuntoutusprosessiin

Kuntoutusohjaajan tekemä asiakkaan kuntoutusprosessiin liittyvien tarpeellisten tietojen kirjaaminen ja dokumenttien tallentaminen potilaskertomukseen tai muihin organisaation käyttämiin tietojärjestelmiin.

RK530 Kuntoutusohjaajan suositus

kuntoutusohjaajan laatima asiantuntijasuositus, joka liittyy asiakkaan tilanteeseen

Kuntoutusohjaajan tekemät asiantuntijasuositukset liittyen asiakkaan toimintakykyyn, suoriutumiseen ja osallistumiseen eri toimintaympäristöissä. Asiantuntijasuosituksia hyödynnetään esimerkiksi haettaessa etuuksia ja palveluja liittyen kuntoutukseen ja sosiaaliturvaan sekä viranomaistahojen ja kolmannen sektorin toimintaan.

RK590 Muu kuntoutusohjauksen asiakastyö

kuntoutusohjaajan tekemä muu asiakastyö

Kuntoutusohjaajan tekemä muu asiakastyö

Tähdellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuvat esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilas- tai asiakaskertomusmerkintöihin.

RK6 Asiantuntija- ja koulutustehtävät

kuntoutusohjaajan toimiminen asiantuntijana ja kouluttajana omassa organisaatiossa ja yhteistyöverkostoissa

Kuntoutusohjaajan toimiminen asiantuntijana ja kouluttajana omassa organisaatiossa ja yhteistyöverkostoissa sekä hankkeissa kansallisesti ja kansainvälisesti. Luokka sisältää materiaalin tuottamisen.

RK610 Asiantuntijana toimiminen *

kuntoutusohjaajan toimiminen asiantuntijana omassa organisaatiossa, verkostoissa ja hankkeissa

Kuntoutusohjaajan toimiminen kuntoutusohjauksen asiantuntijana omassa työyhteisössä, yhteistyöverkostoissa ja oman organisaation hankkeissa, kuntoutusohjauksen ja/tai muiden alojen paikallisissa, alueellisissa, valtakunnallisissa ja kansainvälisissä projekteissa sekä kehittämissuunnitelmissa.

RK620 Koulutus- ja ohjaustehtävät *

kuntoutusohjaajan toimiminen kouluttajana ja perehdyttäjänä sekä opiskelijoiden ohjaajana

Kuntoutusohjaajan toimiminen kouluttajana, perehdyttäjänä ja ohjaajana, luentojen tai koulutusten suunnittelijana ja järjestäjänä. Koulutus ja perehdytys voi kohdentua sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle, eri alojen opiskelijoille, järjestöille ja muille yhteistyötahoille.

RK630 Aineiston tuottaminen *

kuntoutusohjaajan tuottama aineisto

Kuntoutusohjauksen asiantuntijuuteen perustuvaa toimintaa, joka sisältää kirjallisesti ja muulla tavoin tuotettua aineistoa asiakastyöhön, julkaisuihin, artikkeleihin ja raportteihin.

RK690 Muut asiantuntija- ja koulutustehtävät *

kuntoutusohjaajan tekemät muut asiantuntija- ja koulutustehtävät

Kuntoutusohjaajan tekemät muut asiantuntija- ja koulutustehtävät.

Tähdellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuvat esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilas- tai asiakaskertomusmerkintöihin.

RK9 Johtaminen ja kehittäminen

kuntoutusohjaajan omaan työhön ja kuntoutusohjaustoiminnan johtamiseen sekä kehittämiseen liittyvä toiminta

Kuntoutusohjaaja toimii kuntoutusohjauksen johtajana, kehittäjänä ja koordinoijana. Kuntoutusohjaaja luo toiminnallaan edellytykset hyvälle asiakas- ja verkostotyölle. Kuntoutusohjaaja osallistuu paikalliseen, alueelliseen ja valtakunnalliseen kuntoutusohjauksen kehittämiseen ja laadunhallintaan. Oman työnsä johtajana kuntoutusohjaaja vastaa työnsä suunnittelusta, seurannasta, markkinoinnista ja tiedottamisesta.

RK910 Johtamistehtävät *

kuntoutusohjaajan tekemä kuntoutusohjaustoiminnan suunnittelu, organisointi ja seuranta sekä oman työn johtamiseen ja henkilöstö- ja taloushallintoon liittyvä toiminta

Kuntoutusohjaajan toiminta, joka perustuu tiedolla johtamiseen sisältäen kuntoutusohjaustyön toiminnan ja talouden suunnittelun, organisoinnin ja seurannan kestäväen kehityksen periaatteita noudattaen. Kuntoutusohjaaja laatii toimintasuunnitelman ja -kertomuksen sekä tilastoi työnsä yksikön ohjeiden mukaisesti. Kuntoutusohjaaja suunnittelee kuntoutusohjauspalveluita ja tuotteistusta. Kuntoutusohjaaja voi osallistua budjetointiin, hankintoihin ja tarjouspyyntöjen laatimiseen. Kuntoutusohjaaja johtaa omaa työtään, vastaa omasta työhyvinvoinnistaan, osallistuu organisaation ohjeiden mukaisesti kehityskeskusteluun ja tuo esiin omia kehitystarpeitaan sekä suunnittelee ajankäyttöään. Esihenkilötyötä tekevä kuntoutusohjaaja vastaa alaistensa henkilöstöhallintoon ja talouteen liittyvistä tehtävistä organisaation ohjeistuksen mukaisesti.

RK920 Asiantuntijuuden ja ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen *

kuntoutusohjaajan oman ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen liittyvä toiminta

Kuntoutusohjaajan toiminta, joka liittyy oman ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen, osallistumiseen lisä-, täydennys- ja/tai jatkokoulutukseen sekä muuhun kehittymistä tukevaan toimintaan, kuten työnohjaukseen. Ammattitaidon kehittämiseen liittyy perehtyminen ajankohtaisiin kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimuksiin ja julkaisuihin.

Tähdellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuvat esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilas- tai asiakaskertomusmerkintöihin.

RK940 Tutkimus- ja kehittämistyö sekä laadunhallinta *

kuntoutusohjaajan tekemä kuntoutusohjauksen ja sen prosessien kehittämiseen, tutkimustyöhön sekä laadunhallintaan ja parantamiseen liittyvä toiminta

Kuntoutusohjaajan toiminta, joka liittyy kuntoutusohjauksen ja sen prosessien kehittämiseen paikallisissa, alueellisissa ja valtakunnallisissa projekteissa sekä tutkimushankkeissa. Kehittäminen toteutuu moniammatillisissa ja -alaisissa kuntoutuksen kehittämistyöryhmissä tai omana tutkimustyönä. Kuntoutusohjaustyön laadun järjestelmällinen varmentaminen ja parantaminen sisältävät muun muassa kuntoutusohjauksen ydinprosessien kuvaamisen, kehittämisen ja tuotteistamisen, dokumentoinnin, palautejärjestelmän hyödyntämisen ja tarvittavien parannusten toteuttamisen sekä itse- ja vertaisarvioinnin.

RK950 Markkinointi ja tiedottaminen *

kuntoutusohjaajan tekemä kuntoutusohjauksen markkinointiin ja siitä tiedottamiseen liittyvä toiminta

Kuntoutusohjaajan toiminta, joka liittyy omasta työstä ja palveluista tiedottamiseen asiakkaille, omalle organisaatiolle, yhteistyöverkostoille ja sidosryhmille. Kuntoutusohjaaja toteuttaa tiedottamisen esitteiden avulla ja digitaalisia kanavia hyödyntäen sekä osallistumalla erilaisiin luento- ja tiedotustilaisuuksiin.

RK960 Toimisto- ja järjestelytyöt *

kuntoutusohjaajan tekemä toimisto- ja järjestelytyöhön liittyvä toiminta

Kuntoutusohjaajan toiminta, joka liittyy toimisto- ja järjestelytehtäviin kunkin organisaation ohjeiden ja käytäntöjen mukaisesti.

RK970 Hallinnollinen verkostoyhteistyö ja koordinaointi *

kuntoutusohjaajan toimiminen verkostoyhteistyökokouksien ja -neuvottelujen hallinnollisena koordinoijana

Kuntoutusohjaajan toimiminen verkostoyhteistyökokouksien ja -neuvottelujen hallinnollisena koordinoijana.

Tähdellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuvat esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilas- tai asiakaskertomusmerkintöihin.

RK980 Ensitetotilaisuuksien, sopeutumisvalmennuksen ja sopeutumista tukevan toiminnan järjestäminen *

kuntoutusohjaajan järjestämät ja/tai toteuttamat ensitetotilaisuudet eri sairaus- ja vamma-ryhmiin kuuluville asiakkaille sekä kuntoutusohjaajan järjestämä ja/tai toteuttama yksilö-, ryhmä- tai kurssimuotoinen sopeutumisvalmennus ja sopeutumista tukeva toiminta, jolla tuetaan asiakasta uudessa tai muuttuneessa elämäntilanteessa

Kuntoutusohjaajan järjestämä ja/tai toteuttama eri sairaus- ja vamma-ryhmille kohdennettu ohjaus ja neuvonta, jossa pääpainona on tiedon antaminen vammasta, sairaudesta, hoidosta, kuntoutuksesta sekä erilaisista palveluista ja tukimuodoista (ks. RK210 - RK220). Neuvonta ja tuki voi olla yksilö- ja/tai ryhmämuotoista ohjausta. Kuntoutusohjaaja voi vastata ensitetotilaisuuksien järjestämisestä ja tiedottamisesta sekä tehdä tilaisuuksiin liittyviä esivalmisteluja ja/tai toimia tilaisuuksissa luennoitsijana ja työntekijänä. Kuntoutusohjaajan järjestämä ja/tai toteuttama eri sairaus- ja vamma-ryhmille kohdennettu ohjaus, neuvonta ja valmennus, jolla tuetaan vammautunutta, pitkäaikaiseen sairauteen sairastunutta tai sairauden uuden vaiheen eteen tullutta asiakasta sekä hänen lähiyhteisöään kohtaamaan muuttunut elämäntilanne. Tavoitteena on asiakkaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn vahvistaminen ja edistäminen. Kuntoutusohjaaja voi vastata sopeutumisvalmennuksen ja sopeutumista tukevan toiminnan järjestämisestä, tehdä niihin liittyviä esivalmisteluja sekä toimia luennoitsijana ja työntekijänä.

RK990 Muu hallinto ja kehittäminen *

kuntoutusohjaajan tekemä muu kuntoutusohjauksen hallintoon ja kehittämistyöhön liittyvä toiminta

Kuntoutusohjaajan tekemä muu kuntoutusohjauksen hallintoon ja kehittämistyöhön liittyvä toiminta.

Tähdellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuvat esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilas- tai asiakaskertomusmerkintöihin.

2 Nomenklatur för rehabiliteringshandling

RK1 Bedömning och planering inom rehabiliteringshandledning

Bedömning och planering som rehabiliteringshandledaren gör i rehabiliteringshandledningen

Bedömningen och planeringen som rehabiliteringshandledaren genomför, riktas till kundens helhetssituation och förmågan att klara sig i verksamhetsmiljön. Bedömningen och planeringen genomförs i samarbete med kunden och hens närmiljö. I bedömningen identifierar rehabiliteringshandledaren begränsningarna i funktionsförmågan som beror på sjukdomen eller handikappet samt möjligheterna för rehabilitering. Rehabiliteringshandledaren behärskar vården av olika sjukdoms- och skadegrupper och praxis inom rehabiliteringen samt känner tjänstenätverket som stödjer rehabiliteringen.

RK110 Bedömning av helhetssituationen

bedömning som rehabiliteringshandledaren gör om kundens funktionsförmåga, rehabiliteringsmöjligheter samt behovet av rehabilitering och service

Bedömning som rehabiliteringshandledaren gör i samarbete med kunden och hens närmiljö av kundens helhetssituation, funktionsförmåga och rehabiliteringsmöjligheter. Bedömningen används i planering och samordning av tjänsterna i kundens rehabiliteringsprocess. Klassen RK110 kan användas som en självständig funktionsklass när man inte vill närmare precisera bedömningens innehåll (RK112 - RK113).

RK 112 Bedömning av funktionsförmågan

bedömning som rehabiliteringshandledaren gör av klientens funktionsförmåga och förmågan att klara sig

Bedömning som rehabiliteringshandledaren gör av klientens funktionsförmåga, där beaktas påverkningarna på klientens handikapp och/eller sjukdom. Rehabiliteringshandledaren utreder klientens resurser samt faktorer som främjar och begränsar klientens funktionsförmåga. Som stöd för bedömningen kan användas bedömningar som andra experter gjort.

RK 113 Bedömning av rehabiliteringsmöjligheter samt behov av rehabilitering och service

bedömning som rehabiliteringshandledaren gör av klientens rehabiliteringsmöjligheter samt behov av rehabilitering och service

Bedömning som rehabiliteringshandledaren gör i samarbete med klienten och hens närmiljö av klientens rehabiliteringsmöjligheter samt behov av rehabilitering och service. Rehabiliteringshandledaren känner vården av olika sjukdoms- och skadegrupper och praxis i rehabilitering samt servicenätverket som stöder rehabiliteringen och tjänsteproducenterna. I bedömningen beaktar rehabiliteringshandledaren klientens resurser och motivation samt stöder hen i rehabiliteringsprocessen.

RK120 Deltagande i planering av tjänster som stöder rehabiliteringen

Rehabiliteringshandledarens deltagande i planering av tjänster som stöder klientens rehabilitering

Rehabiliteringshandledaren gör en plan i samarbete med klienten och hens närmiljö om klientens rehabilitering. Vid behov deltar en yrkesövergripande arbetsgrupp utarbetandet av planen. Rehabiliteringshandledaren planerar rehabiliteringstjänster och andra nödvändiga tjänster med beaktande av klientens individuella behov och resurser. Klassen RK120 kan användas som en självständig funktionsklass när man inte vill närmare precisera planeringens innehåll (RK121 – RK123).

RK121 Deltagande i utarbetandet av en rehabiliteringsplan och andra planer

Rehabiliteringshandledarens deltagande i utarbetandet av klientens rehabiliteringsplan och andra planer

Rehabiliteringshandledares fungerande, som berör utarbetandet av klientens rehabiliteringsplan och andra planer i samarbete med klienten och

hens närmiljö samt samarbetsnätverket. Rehabiliteringshandledaren deltar som rehabiliteringens expert i utarbetandet av planen. I Planerna utnyttjar rehabiliteringshandledaren bedömningen som hen gjort om klientens helhetssituation och funktionsförmåga samt vid behov andra experters bedömningar och feedbacken om de rehabiliteringsåtgärder som tidigare genomdrivits.

RK122 Planering av rehabiliteringsprocessen

En plan som rehabiliteringshandledaren gjort om klientens rehabiliteringshandledningsprocess och dess framskridande

Kundinriktad planering som rehabiliteringshandledaren genomför om rehabiliteringshandledningens mål, innehåll, tidtabeller och verksamhetsformer

RK123 Uppföljning av rehabiliteringsprocessen

Uppföljning som rehabiliteringshandledaren gör om klientens rehabilitering samt genomdrivande av planerade rehabiliteringstjänster och andra tjänster

Uppföljning som rehabiliteringshandledaren gör om framskridandet av klientens rehabilitering, uppnående av målen och genomdrivande av tjänsterna som ingår i rehabiliteringshandledningen. När klientens situation kräver det, samordnar rehabiliteringshandledaren uppdatering av rehabiliteringsplanen samt handleder kunden till nödvändiga tjänster.

RK190 Övrig bedömning och planering i rehabiliteringsprocessen

Övrig bedömning och planering som rehabiliteringshandledaren genomför i rehabiliteringshandledningsprocessen

Rehabiliteringshandledaren genomför övrig bedömning och planering i rehabiliteringshandledningsprocessen

RK2Handledning och rådgivning som stöder rehabiliteringen

Handledning, rådgivning och stöd som rehabiliteringshandledaren ger i framskridandet för rehabiliteringsprocessen och tjänsternas rättidig användning

Rehabiliteringshandledaren ger handledning och rådgivning som främjar rehabiliteringen, med vilken klienten och hens närmiljö stöds. Målet är att försäkra ändamålsenligt och rättidigt framskridande i klientens rehabiliteringsprocess samt förstärka hens förmåga att klara sig i vardagslivet och stöda hens delaktighet i verksamhetsmiljön. Handledning och rådgivning kan riktas till en individ, grupp, verksamhet eller omgivning.

RK210 Handledning och rådgivning relaterade till insjuknande och/eller handikappning

Stöd som rehabiliteringshandledaren ger efter insjuknandet eller handikappningen genom att informera om sjukdomens eller handikappets särdrag samt om möjligheterna till hjälp och stöd

Stöd som rehabiliteringshandledaren ger för klienten och hans närmiljö med psykosociala och rehabiliterande metoder samt växelverkan, för att klienten förklarar i sin livssituation efter insjuknandet eller handikappningen. Klassen innefattar informering om sädagen för insjuknandet eller handikappningen och deras påverknings till att klara sig i vardagen. Klassen innefattar klientens informering om skade- och sjukdomsgruppspecifika möjligheter till verksamhet i föreningar, organisationer och kamratverksamhet.

RK220 Handledning och rådgivning i anknytning till tjänster

Handledning och rådgivning som rehabiliteringshandledaren ger till klienten om de rehabiliterings-, social- och hälsovårdstjänster som lämpar sig för situationen

Informering som rehabiliteringshandledaren ger för klienten, hans familj och närmiljö om de rehabiliterings-, social- och hälsovårdstjänster som lämpar sig för klientens situation samt om förutsättningar för att få dem. Klassen innefattar klientens handledning till att anhängiggöra processen för att få tjänsterna och till användning av dem. Klassen innefattar tjänster i den privata eller tredje sektorn.

RK230 Handledning och rådgivning som stöd för småbarnspedagogik och skolgång

Handledning, rådgivning och stöd som rehabiliteringshandledaren ger för kunden och hans familj samt närmiljö om lösningar angående småbarnspedagogik och skolgång

Handledning som rehabiliteringshandledaren ger till kunden, hans familj och närmiljö för att stöda barnens och ungdomens tillväxt och utveckling. Handledningen och rådgivningen innefattar utredande och bedömning tillsammans med familjen och samarbetsnätverket om alternativ, specialarrangemang, behov av stöd och hjälpmedel angående val av skolan. I utredandet och bedömningen beaktas särdragen för klientens handikapp och sjukdom med tanke på individuella faktorer, miljön och delaktighet.

RK240 Handledning relaterad till studerande och arbetsliv

Handledning som rehabiliteringshandledaren ger till klienten för lösningar beträffande studerande, yrkesval och arbetsliv

Handledning som rehabiliteringshandledaren ger, innefattar utredande tillsammans med klienten och samarbetsnätverket om alternativ, lösningar och nödvändiga specialarrangemang beträffande klientens yrkesval, studerande och arbetsliv. I utredandet beaktas särdragen i klientens handikapp och sjukdom med tanke på funktionsförmågans individuella faktorer, miljön och delaktighet.

RK270 Handledning och rådgivning som främjar funktionsförmågan

Handledning som rehabiliteringshandledaren ger för klienten om verksamhet som främjar funktionsförmågan och möjligheterna till deltagandet

Rehabiliteringshandledaren stöder och uppmuntrar klienten för att främja sin funktionsförmåga och möjligheter till deltagande samt identifiera och kontrollera sina funktionsbegränsningar. Handledningen innefattar anvisningar om verksamhet som underhåller och förstärker funktionsförmågan samt verksamhet som stöder inlärande av nya eller ersättande kunskaper. Klienten handleds och uppmuntras till fritidsaktiviteter.

RK290 Övrig handledning och rådgivning som stöder rehabilitering

Övrig handledning och rådgivning som stöder rehabilitering

Övrig handledning och rådgivning som rehabiliteringshandledaren ger och som stöder rehabiliteringen

RK3 Att klara sig i verksamhetsmiljön

Bedömning som rehabiliteringshandledaren gör i samarbete med klienten, hens närmiljö och samarbetsnätverk om klientens förmåga att klara sig i sin egen verksamhetsmiljö och en plan för ändamålsenliga åtgärder

Rehabiliteringshandedaren utreder och planerar med klienten, hens närmiljö och samarbetsnätverk klientens metoder för hens självständig agentskap samt möjligheter till att påverka verksamhetsmiljöns tillgänglighet. I handledningen beaktas särdragen i klientens handikapp och/eller sjukdom.

RK310 Stöd för att klara sig i verksamhetsmiljön

Stöd som rehabiliteringshandledaren ger för klienten och hans närmiljö för att möjliggöra och främja klientens förmåga att klara sig i verksamhetsmiljön

Rehabiliteringshandledaren handleder klienten för att hitta lösningar som stöder hans förmåga att klara sig i verksamhetsmiljön och för att planera, söka sig till och använda tjänsterna. Rehabiliteringshandledaren samordnar åtgärder som främjar förmågan att klara sig, åtgärdernas arrangemang samt tar initiativ på basis av bedömningen och ger rekommendationer för att trygga klientens vardagsliv. Stödet som ges till klienten baserar sig till bedömningen som rehabiliteringshandledaren gör i samarbete med klienten, hans närmiljö och sitt samarbetsnätverk. Klassen RK310 kan användas som en självständig funktionsklass när man inte vill närmare precisera stödet för förmågan att klara sig i verksamhetsmiljön (RK311- RK313).

RK311 Bedömning av hur klienten klarar sig i verksamhetsmiljön

Bedömning som rehabiliteringshandledaren gör av påverkning av verksamhetsmiljön på klientens förmåga att klara sig och av hur klienten klarar sig i sin verksamhetsmiljö

Rehabiliteringshandledaren gör en bedömning av påverkning av verksamhetsmiljön på klientens självständiga förmåga att klara sig och av hur klienten klarar sig i sin verksamhetsmiljö. Bedömningen görs i samarbete med klienten och hans närmiljö i klientens verksamhetsmiljö (hem, daghem, skola, arbetsplats).

RK312Handledning som stöd för att klara sig i verksamhetsmiljön

Handledning som rehabiliteringshandledaren ger för att främja klientens förmåga att klara sig i sin verksamhetsmiljö

Rehabiliteringshandledaren ger klienten och hans närmiljö handledning, med vilken man stöder klienten i kunskaperna för ett självständigt liv och hantera vardagen. Rehabiliteringshandledaren råder klienten i att hitta lösningar som stöder förmågan att klara sig och i att skaffa tjänsterna.

RK313 Åtgärder och tjänster som stöder möjligheten att klara sig i verksamhetsmiljön

Åtgärder och tjänster som främjar klientens funktionsförmåga och förmågan att klara sig och som baserar sig i initiativ som rehabiliteringshandledaren tagit och rekommendationer som hen gett

Rehabiliteringshandledaren tar initiativ och ger rekommendationer på basis av bedömningen om åtgärder och tjänster som stöder klientens förmåga att klara sig (se RK530). Åtgärderna som stöder klientens förmåga att klara sig kan vara ändringsarbeten och teknologiska medel som riktas till verksamhetsmiljön eller hjälpmedel, med tanke på tillgängligheten.

RK320 Hjälpmedelstjänster

Hjälpmedelstjänst som rehabiliteringshandledaren lägger upp för klienten

Rehabiliteringshandledaren stöder klientens självständighet med en hjälpmedelstjänst. Lösningar för hjälpmedel är hjälpmedel för medicinsk rehabilitering, andra hjälpmedel och teknologiska medel, vilka hjälper klienten i att underhålla och främja förmågan att klara sig samt deltagandet i hans verksamhetsmiljö. Klassen 320 kan användas som en självständig funktionsklass när man inte vill närmare precisera innehållet av hjälpmedelstjänsten (RK321 – RK324).

RK321 Bedömning och planering av hjälpmedelsbehov

Bedömning som rehabiliteringshandledaren gör av klientens hjälpmedelsbehov samt handledning till omfattning av hjälpmedelstjänster

Rehabiliteringshandledaren bedömer hjälpmedelsbehovet med klienten. Rehabiliteringshandledaren utarbetar en plan om hjälpmedelsbehovet och framskridandet av processen för hjälpmedlet samt handleder klienten till omfattning av hjälpmedelstjänster och vid behov gör upp ett utlåtande.

RK322 Provning, anskaffning och överlåtelse av hjälpmedel

Rehabiliteringshandledaren gör provning, anskaffning och överlåtelsen av hjälpmedlet till klienten

Hjälpmedelstjänst som rehabiliteringshandledaren gör och som innefattar provning av hjälpmedlet, individuell bedömning av ändringsbehov, anskaffning och överlåtelse.

RK323 Instruktion och uppföljning av hjälpmedlets användning

Rehabiliteringshandledaren instruerar klienten i att använda hjälpmedlet och uppföljer användningen

Rehabiliteringshandledaren instruerar klienten i att använda hjälpmedlet och handleder användarunderhållet för klienten och hans närmiljö. Upp-

följningen för användning av hjälpmedlet, som rehabiliteringshandledaren gör, vars objekt kan vara funktionsduglighet av hjälpmedelslösningen, lämplighet av hjälpmedlet, hjälpmedlets användbart skick och mängden av hjälpmedlets användning.

RK324 Åtgärder för underhåll och reparation av hjälpmedlet

Rehabiliteringshandledaren genomför åtgärder angående hjälpmedlets underhåll och reparation

Rehabiliteringshandledaren genomför justerings-, omarbetsnings- och underhållsåtgärder för hjälpmedlet som kunden använder inom ramen för sin utbildning och befogenheter.

RK390 Övrigt stöd för att klara sig i verksamhetsmiljön

Övrig verksamhet som rehabiliteringshandledaren gör för att klienten klarar sig i sin verksamhetsmiljö

Rehabiliteringshandledaren genomför övrig verksamhet för att klienten klarar sig i sin verksamhetsmiljö

RK4 Koordinering och nätverkssamarbete

Rehabiliteringshandledaren koordinerar tjänsterna och gör nätverkssamarbete samt fungerar som klientens kontaktperson

Rehabiliteringshandledaren fungerar som koordinator för tjänsterna som stöder klientens rehabilitering och i nätverkssamarbete med olika aktörer och organisationer. Rehabiliteringshandledaren fungerar som klientens kontaktperson för att organisera rättidiga och tillräckliga tjänster och för att klientens rehabiliteringsprocess framskrider.

RK410 Nätverkssamarbete

Rehabiliteringshandledaren deltar i klientens nätverksmöten och -handlingar

Rehabiliteringshandledaren deltar i yrkes- och branchövergripande nätverksmöten

RK420 Koordinering av tjänster som stöder rehabilitering

rehabiliteringshandledaren fungerar som koordinator för tjänster som stöder klientens rehabilitering i samarbete med olika aktörer

Rehabiliteringshandledaren fungerar som koordinator för tjänster som stöder klientens rehabilitering genom att samordna tjänster och göra samarbete med olika sektorer

RK430 Konsultering av rehabiliteringshandledare

Rehabiliteringshandledaren ger muntlig eller skriftlig experthjälp i klienternas/klientgruppernas ärenden

Rehabiliteringshandledaren fungerar som sakkunnig för rehabiliteringshandledningen i ärenden av klientgrupperna i omfattning av klienterna eller rehabiliteringshandledningen.

RK490 Övriga uppgifter för koordinations- och nätverkssamarbete

Övrigt koordinerings- och nätverkssamarbete som rehabiliteringshandledaren gör

Rehabiliteringshandledaren gör övrigt koordinerings- och nätverkssamarbete.

RK5 Övrigt klientarbete i rehabiliteringshandledning

Rehabiliteringshandledaren gör förberedningar för klientmöten och anteckningar som innehåller nödvändiga utlåtanden

Rehabiliteringshandledaren gör kunskapssökning, sätter sig i klientens situation, planerar och förbereder kundmötet och ger nödvändiga utlåtanden.

RK510 Rehabiliteringshandledningens bakgrundsfakta *

Rehabiliteringshandledaren anskaffar bakgrundsfakta angående klientens eller klientgruppens möte

Rehabiliteringshandledaren utreder förhandsuppgifter angående rehabiliteringsprocessen från patientjournalen eller andra patient-/klientdokument och planerar samarbete med olika aktörer. Planering och förberedning av klient- eller gruppmöte samt skötande om arrangemang angående mötet.

Beteckningar som märkts med asterisk (*) är enbart administrativa. De tillämpas exempelvis vid behov för statistikföring men inte för anteckningar i patientjournalen.

RK520 Dokumentering av rehabiliteringshandledningen *

Rehabiliteringshandledaren dokumenterar klientens rehabilitering

Rehabiliteringshandledaren dokumenterar klientens rehabilitering samt nödvändiga uppgifter gällande rehabiliteringsprocessen i patientjournalen eller i andra informationssystem som organisationen använder.

RK530 Utlåtanden utarbetade av rehabiliteringshandledaren

Rehabiliteringshandledaren utarbetar ett expertutlåtande angående klientens situation

Rehabiliteringshandledaren utarbetar utlåtanden angående klientens funktionsförmåga, förmåga att klara sig och deltagande i olika verksamhetsmiljöer. Expertutlåtanden utnyttjas exempelvis när förmåner och tjänster söks angående rehabiliteringen och socialskyddet samt för verksamhet av myndighetssektorer och den tredje sektorn.

RK590 Övrigt klientarbete inom rehabiliteringshandledning

Övrigt klientarbete inom rehabiliteringshandledning

Övrigt klientarbete som rehabiliteringshandledaren gör

RK6 Sakkunnig- och skolningsuppgifter

Rehabiliteringshandledaren fungerar som sakkunnig och utbildare i sin egen organisation och samarbetsnätverk

Rehabiliteringshandledaren fungerar som sakkunnig och utbildare i sin egen organisation och samarbetsnätverken samt projekten nationellt och internationellt. Klassen innehåller producering av materialet.

RK610 Att agera som sakkunnig *

Rehabiliteringshandledaren agerar som rehabiliteringshandledningens sakkunnig i sin egen organisation, nätverk och projekt

Rehabiliteringshandledaren agerar som rehabiliteringshandledningens sakkunnig i sin egen arbetsplats, samarbetsnätverken och egen organisations projekt, rehabiliteringshandledningens och/eller andra branchers lokala, regionala, rikstäckande och internationella projekt samt i utvecklingsprogram.

Beteckningar som märkts med asterisk (*) är enbart administrativa. De tillämpas exempelvis vid behov för statistikföring men inte för anteckningar i patientjournalen.

RK620 Utbildnings- och handledningsuppgifter *

Rehabiliteringshandledaren fungerar som utbildare och inskolare samt handledare för studerande

Rehabiliteringshandledaren fungerar som utbildare, inskolare och handledare, planerare och organiserare för föreläsningar eller utbildningar. Inskolning kan riktas till personalen i social- och hälsovård, studerande i olika branscher, organisationer och andra samarbetare.

RK630 Produktion av material *

Material som rehabiliteringshandledaren producerar

Verksamhet som baserar sig på sakkunskapen, som innehåller material som producerats skriftligt och på andra sätt för klientarbete, publiceringar, artiklar och rapporter.

RK690 Andra specialist- och skolningsuppgifter *

Rehabiliteringshandledarens andra specialist- och skolningsuppgifter

Rehabiliteringshandledaren gör andra specialist- och skolningsuppgifter.

RK9 Ledarskap och utveckling

Verksamhet som gäller rehabiliteringshandledares eget arbete samt ledarskap inom och utveckling av rehabiliteringshandlingsverksamhet

Rehabiliteringshandledaren fungerar som ledare, utvecklare och koordinator för rehabiliteringshandledningen. Rehabiliteringshandledaren skapar med sitt eget agerande förutsättningar för bra klient- och nätverksarbete. Rehabiliteringshandledaren deltar i lokal, regional och riskstäckande utveckling och kvalitetsledning av rehabiliteringshandledningen. Som en ledare för sitt eget arbete ansvarar rehabiliteringshandledaren för planering, uppföljning, marknadsföring och informering för sitt eget arbete.

Beteckningar som märkts med asterisk (*) är enbart administrativa. De tillämpas exempelvis vid behov för statistikföring men inte för anteckningar i patientjournalen.

RK910 Uppgifter inom ledarskap *

Rehabiliteringshandledaren gör planering, organisering och uppföljning för rehabiliteringshandledningsverksamheten samt agerar inom ledarskap av eget arbete och personal- och ekonomiförvaltningen

Rehabiliteringshandledarens verksamhet som baserar sig på information-sbaserat ledarskap och innefattar rehabiliteringshandledningsarbetets verksamhets och ekonomis planering, organisering och uppföljning enligt principerna på hållbar utveckling. Rehabiliteringshandledaren utarbetar en verksamhetsplan och -berättelse samt för statistik enligt sin arbetsenhets anvisningar. Rehabiliteringshandledaren planerar rehabiliteringshandledningstjänster och produktifierande. Rehabiliteringshandledaren kan delta i budgetering, upphandlingar och utarbetande av anbudsbegäran. Rehabiliteringshandledaren leder sitt eget arbete, ansvarar för sin egen arbetshälsa, deltar i utvecklingsdialogen enligt organisationens anvisningar och tar fram sina egna utvecklingsbehov samt planerar sin tidsanvändning. Rehabiliteringshandledare som gör chefsarbete, ansvarar för uppgifterna angående sina underordnades personalförvaltning och ekonomi enligt organisationens anvisningar.

RK920 Underhåll och utveckling av sakkunskap och yrkeskunnighet *

Rehabiliteringshandledares verksamhet som gäller underhåll och utveckling av hens egen yrkeskunnighet

Rehabiliteringshandledarens verksamhet som gäller underhåll och utveckling av hens egen yrkeskunnighet, deltagande i fortbildning samt annat verksamhet som stöder utvecklingen, som arbetshandledning. Utveckling av yrkeskunnighet har att göra med aktuella nationella och internationella forskningar och publiceringar.

RK940 Forsknings- och utvecklingsarbete samt kvalitetsledning *

Rehabiliteringshandledaren genomför verksamhet som gäller utveckling av rehabiliteringshandledning och dess processer, forskningsarbete samt kvalitetsledning och -förbättring

Rehabiliteringshandledares verksamhet som gäller utveckling av rehabiliteringshandledning och dess processer i lokala, regionala och rikstäckande projekt samt forskningsprojekt. Utvecklandet sker i yrkes- och branschövergripande rehabiliterings utvecklingsarbetsgrupper eller som eget forskningsarbete. Den systematiska kvalitetskontrollen och försäkringen av rehabiliteringshandledningsarbetet innefattar bland annat beskrivning, utveckling, produktifierande och dokumentering av rehabiliteringshandled-

ningens kärnprocesser, utnyttjandet av återföringssystemet och genomförande av nödvändiga förbättringar samt själv- och jämförande värdering.

RK950 Marknadsföring och information *

Rehabiliteringshandledaren genomför verksamhet som gäller rehabiliteringshandlednings marknadsföring och informering om den

Rehabiliteringshandledares verksamhet som gäller informering om det egna arbetet och tjänsterna till klienten, den egna organisationen, samarbetsnätverk och intressentgrupperna. Rehabiliteringshandledaren genomför informeringen med broschyrer och med hjälp av digitala kanaler samt genom att delta i olika föreläsnings- och informeringsevenemang.

RK960 Kontorsarbete och arrangemang *

Verksamhet som rehabiliteringshandledaren genomför gällande kontorsarbete och arrangemang

Rehabiliteringshandledarens verksamhet som gäller kontorsarbete och arrangemang enligt var och en organisations anvisningar och praxis

RK970 Administrativt nätverksarbete och samordning *

Rehabiliteringshandledaren fungerar som administrativ koordinator för nätverks-samarbetesmöten och -förhandlingar

Rehabiliteringshandledaren fungerar som administrativ koordinator för nätverksamhetsmöten och -förhandlingar.

RK980 Organisering av första vetenskapsevenemang, anpassningsträning och verksamhet som stöder anpassning*

Rehabiliteringshandledaren organiserar och/eller genomför första vetenskapsevenemang för klienter som hör till olika sjukdoms- och handikappgrupp samt arrangerar och/eller genomför individuell och grupp- eller kursformad anpassningsträning samt verksamhet som stöder anpassning, med vilken klienten stöds i den nya eller ändrade livssituationen

Rehabiliteringshandledaren organiserar och/eller genomför handledning som riktas till olika sjukdoms- eller handikappgrupper, vars huvudvikt är att ge information om handikappet, sjukdomen, vård, rehabilitering samt olika

Beteckningar som märkts med asterisk (*) är enbart administrativa. De tillämpas exempelvis vid behov för statistikföring men inte för anteckningar i patientjournalen.

tjänster och stödformer (se RK210 – RK220). Rådgivning och stöd kan vara individuell och/eller gruppformad handledning. Rehabiliteringshandledaren kan ansvara för organisering av första vetenskapsevenemang och informering samt göra förberedningar beträffande evenemangen och/eller fungera som föreläsare och arbetare i evenemangen. Rehabiliteringshandledaren organiserar och/eller genomför olika sjukdoms- och handikappgrupper handledning, rådgivning och träning, som hjälper i att stöda den handikappade klienten, klient som insjuknat i en långvarig sjukdom eller kommit till en ny fas av sjukdomen samt klientens närmiljö för att möta den ändrade livssituationen. Målet är att förstärka och främja klientens fysisk, psykisk och social funktionsförmåga. Rehabiliteringshandledaren kan ansvara för organisering av anpassningsträning och verksamhet som stöder anpassning, göra förberedningar som gäller dem och fungera som föreläsare och arbetare.

RK990 Övrig administration och utveckling *

Rehabiliteringshandledarens övrig verksamhet angående rehabiliteringshandlednings förvaltning och utvecklingsarbete

Rehabiliteringshandledares övrig verksamhet angående rehabiliteringshandlednings förvaltning och utveckling.

Beteckningar som märkts med asterisk (*) är enbart administrativa. De tillämpas exempelvis vid behov för statistikföring men inte för anteckningar i patientjournalen.

Liitteet

Liite 1. Koodiluettelo

RK1 Arviointi ja suunnittelu kuntoutusohjauksessa

RK110 Arvio kokonaistilanteesta

RK112 Arvio toimintakyvystä

RK113 Arvio kuntoutumismahdollisuuksista sekä kuntoutus- ja palvelutarpeesta

RK120 Kuntoutumista tukevien palvelujen suunnitteluun osallistuminen

RK121 Kuntoutusuunnitelman ja muiden suunnitelmien laatimiseen osallistuminen

RK122 Kuntoutusohjausprosessin suunnittelu

RK123 Kuntoutumisprosessin seuranta

RK190 Muu arviointi ja suunnittelu kuntoutusohjausprosessissa

RK2 Kuntoutumista tukeva ohjaus ja neuvonta

RK210 Sairastumiseen ja/tai vammautumiseen liittyvä ohjaus ja neuvonta

RK220 Palveluihin liittyvä ohjaus ja neuvonta

RK230 Varhaiskasvatusta ja koulunkäyntiä tukeva ohjaus ja neuvonta

RK240 Työhön ja opiskeluun liittyvä ohjaus ja neuvonta

RK270 Toimintakykyä edistävä ohjaus ja neuvonta

RK290 Muu kuntoutumista tukeva ohjaus ja neuvonta

RK3 Toimintaympäristössä suoriutuminen

RK310 Toimintaympäristössä suoriutumisen tukeminen

RK311 Toimintaympäristössä suoriutumisen arvio

RK312 Toimintaympäristössä suoriutumista tukeva ohjaus ja neuvonta

RK313 Toimintaympäristössä suoriutumista tukevat toimenpiteet ja palvelut

RK320 Apuvälinepalvelut

RK321 Apuvälinetarpeen arviointi ja suunnittelu

RK322 Apuvälineen sovitus, hankinta ja luovutus

RK323 Apuvälineen käytön ohjaus ja seuranta

RK324 Apuvälineen huolto- ja korjaustoimenpiteet sekä varastointi

RK390 Muu toimintaympäristössä suoriutumisen tukeminen

RK4 Koordinointi ja verkostoyhteistyö

RK410 Verkostoyhteistyö

RK420 Kuntoutumista tukevien palvelujen koordinointi

RK430 Kuntoutusohjaajan konsultointi

RK490 Muut koordinointi - ja verkostoyhteistyön tehtävät

RK5 Muu asiakastyö kuntoutusohjauksessa

RK510 Taustatyö kuntoutusohjauksessa*

RK520 Dokumentointi kuntoutusohjauksessa*

RK530 Kuntoutusohjaajan suositus

RK590 Muu kuntoutusohjauksen asiakastyö

RK6 Asiantuntija- ja koulutustehtävät

RK610 Asiantuntijana toimiminen*

RK620 Koulutus- ja ohjaustehtävät*

RK630 Aineiston tuottaminen*

RK690 Muut asiantuntija- ja koulutustehtävät*

RK9 Johtaminen ja kehittäminen

RK910 Johtamistehtävät*

RK920 Asiantuntijuuden ja ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen*

RK940 Tutkimus- ja kehittämistyö sekä laadunhallinta*

RK950 Markkinointi ja tiedottaminen*

RK960 Toimisto- ja järjestelytyöt*

RK970 Hallinnollinen verkostoyhteistyö ja koordinointi*

RK980 Ensitetotilaisuuksien, sopeutumisvalmennuksen ja sopeutumista tukevan toiminnan järjestäminen*

RK990 Muu hallinto ja kehittäminen*

Tähdellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuvat esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilas- tai asiakaskertomusmerkintöihin.

Liite 2. Uudet ja muokatut kooditunnukset ja nimikkeet

- RK110 Arvio kokonaistilanteesta
- RK112 Arvio toimintakyvystä
- RK113 Arvio kuntoutumismahdollisuuksista sekä kuntoutus- ja palvelutarpeesta
- RK120 Kuntoutumista tukevien palvelujen suunnitteluun osallistuminen
- RK121 Kuntoutusuunnitelman ja muiden suunnitelmien laatimiseen osallistuminen
- RK123 Kuntoutumisprosessin seuranta
- RK190 Muu arviointi ja suunnittelu kuntoutusohjausprosessissa

- RK210 Sairastumiseen ja/tai vammautumiseen liittyvä ohjaus ja neuvonta
- RK220 Palveluihin liittyvä ohjaus ja neuvonta
- RK230 Varhaiskasvatusta ja koulunkäyntiä tukeva ohjaus ja neuvonta
- RK240 Työhön ja opiskeluun liittyvä ohjaus ja neuvonta
- RK270 Toimintakykyä edistävä ohjaus ja neuvonta

- RK3 Toimintaympäristössä suoriutuminen
- RK310 Toimintaympäristössä suoriutumisen tukeminen
- RK311 Toimintaympäristössä suoriutumisen arvio
- RK312 Toimintaympäristössä suoriutumista tukeva ohjaus ja neuvonta
- RK313 Toimintaympäristössä suoriutumista tukevat toimenpiteet ja palvelut
- RK321 Apuvälinetarpeen arviointi ja suunnittelu
- RK322 Apuvälineen sovitus hankinta ja luovutus
- RK324 Apuvälineen huolto- ja korjaustoimenpiteet sekä varastointi
- RK390 Muu toimintaympäristössä suoriutumisen tukeminen

- RK4 Koordinointi ja verkostoyhteistyö
- RK410 Verkostoyhteistyö
- RK420 Kuntoutumista tukevien palvelujen koordinointi
- RK490 Muut koordinointi - ja verkostoyhteistyön tehtävät

- RK5 Muu asiakastyö kuntoutusohjauksessa
- RK510 Taustatyö kuntoutusohjauksessa*
- RK520 Dokumentointi kuntoutusohjauksessa*
- RK530 Kuntoutusohjaajan suositus

- RK620 Koulutus- ja ohjaustehtävät*
- RK630 Aineiston tuottaminen*

- RK9 Johtaminen ja kehittäminen
- RK910 Johtamistehtävät*
- RK920 Asiantuntijuuden ja ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen*
- RK940 Tutkimus- ja kehittämistyö sekä laadunhallinta*

RK970 Hallinnollinen verkostoyhteistyö ja koordinaointi*

RK980 Ensitetotilaisuuksien, sopeutumisvalmennuksen ja sopeutumista
tukevan toiminnan järjestäminen*

Tähdellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuvat esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilas- tai asiakaskertomusmerkintöihin.

Liite 3. Poistetut kooditunnukset ja nimikkeet

RK111 Kokonaistilanteen arviointi

RK124 Kuntoutusohjausprosessin päättymiseen liittyvät tehtävät

RK221 Terveyspalveluihin liittyvä ohjaus ja neuvonta

RK222 Vammaispalveluihin liittyvä ohjaus ja neuvonta

RK223 Muihin sosiaalipalveluihin liittyvä neuvonta

RK224 Yhteisöjen ja järjestöjen toimintaan liittyvä ohjaus ja neuvonta

RK225 Harrastustoimintaan liittyvä ohjaus ja neuvonta

RK250 Ensitiedon antaminen

RK260 Sopeutumisvalmennus

RK411 Moniammatillisen yhteistyön organisointi

RK412 Moniammatilliseen yhteistyöhön osallistuminen

RK421 Kuntoutusta tukevien palveluiden yhteensovittaminen

RK422 Eri alojen välinen yhteistyö

RK511 Taustatietojen hankinta ja aineiston tuottaminen

RK512 Asiakastapaamisen valmistelu

RK513 Ryhmätapaamisen valmistelu

RK621 Kouluttajana toimiminen

RK622 Perehdytystehtävät

RK623 Opiskelijoiden ohjaus

RK631 Kuntoutusohjausaineiston tuottaminen

RK632 Julkaisujen, artikkelien ja raporttien kirjoittaminen

RK911 Toiminnan ja talouden suunnittelu sekä seuranta

RK912 Henkilöstöhallintoon liittyvät tehtävät

RK930 Tutkimus- ja kehittämistyö työyhteisössä

Liite 4. Muut tekstimuutokset

RK1, RK110, RK112, RK113, RK120, RK121, RK122, RK123, RK190

RK2, RK210, RK220, RK230, RK240, RK270, RK290

RK3, RK310, RK311, RK312, RK313, RK320, RK321, RK322, RK323, RK324, RK390

RK4, RK410, RK420, RK430, RK490

RK5, RK510, RK520, RK530, RK590

RK6, RK610, RK620, RK630, RK690

RK9, RK910, RK920, RK940, RK950, RK960, RK970, RK980, RK990

Liite 5. Keskeisimmät käsitteet kuntoutusohjausnimikkeistössä

Suomi	Svenska	English
Apuvälinepalvelut	Hjälpmedelstjänster	Assistive device service
Arviointi	Bedömning	Evaluation
Ensitieto	Första vetskap	Initial information
Koordinointi	Koordinering	Coordination
Kuntoutusohjaus	Rehabiliteringshandledning	Rehabilitation counselling
Kuntoutusohjauspalvelut	Rehabiliteringshandledningstjänster	Rehabilitation counselling services
Kuntoutusohjausprosessi	Rehabiliteringshandledningsprocess	Rehabilitation counselling process
Neuvonta	Rådgivning	Counselling
Ohjaus	Handledning	Guidance
Osallistuminen	Delaktighet	Participation
Osallisuus	Delaktighet	Integration
Seuranta	Uppföljning	Monitoring
Sopeutumisvalmennus	Anpassningsträning	Adaptation training
Suoriutuminen	Aktivitet	Activity
Suositus	Utlåtande	Recommendation
Suunnittelu	Planering	Planning
Toimintakyky	Funktionsförmåga	Capacity for independent living
Toimintaympäristö	Verksamhetsmiljö	Daily environment
Tukeminen	Stödande	Support
Verkostoyhteistyö	Nätverkssamarbete	Network collaboration, inter-organisational collaboration

Liite 6. Katsaus Kuntoutusohjausnimikkeistön vaiheisiin

Kuntoutusohjausnimikkeistö syntyi tarpeesta kuvata kuntoutusohjausta yhtenäisin käsittein. Vuosina 1994-1997 Suomen Kuntaliitossa ja Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskuksessa (Stakes) kehitetyn kuntoutuspalveluluokituksen innoittamina käytiin neuvotteluja kuntoutusohjauspalveluiden kuvauksesta Suomen Kuntaliiton erityisasiantuntijan, Tampereen yliopistollisen sairaalan kuntoutussuunnittelijan ja Päijät-Hämeen keskussairaalan kuntoutusohjaajien välillä. Vuonna 1998 ilmestyi Suomen Kuntaliiton ja Ponsi- projektin tuotoksena ”Hyvä kuntoutusohjaus” -julkaisu. Samana vuonna Tampereen yliopistollisen sairaalan kuntoutustutkimusyksikössä työstiin kuntoutusohjauksen luokittelua. Suomen Kuntaliitto teki vuonna 1999 kartoituksen valtakunnallisen kuntoutusohjausluokituksen tarpeesta. Kartoituksen pohjalta Suomen kuntoutusohjaajien yhdistys ry (nyk. Kuntoutusohjaajat ry) perusti työryhmän kuntoutusohjausluokituksen kokoamiseksi. Työryhmän jäseneksi pyydettiin kuntoutusohjaajia eri erikoisaloilta ja toimintasektoreilta. Vuonna 2000 Suomen kuntoutusohjaajien yhdistys ry nimesi seuraavan työryhmän:

Stina Gullberg, kuntoutusohjaaja, Vaasan keskussairaala
Tupu Holma, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto
Ritva Kangassalo, lehtori, Satakunnan ammattikorkeakoulu
Riitta Kumpulainen, kuntoutusohjaaja, Keski-Suomen keskussairaala
Jari Kämäräinen, kuntoutusohjaaja, Helsingin kaupunki
Ritva Lappi, kuntoutusohjaaja, Helsingin yliopistollinen sairaala
Pirjo Lähtenmäki, kuntoutusohjaaja, Turun yliopistollinen keskussairaala
Marja Marttinen, kuntoutusohjaaja, Päijät-Hämeen keskussairaala
Kirsi Mattsen, kuntoutussuunnittelija, Tampereen yliopistollinen keskussairaala
Riitta Mäkilä, kuntoutusohjaaja, Tampereen yliopistollinen keskussairaala
Pirkko Perttinä, kuntoutuksen yliopettaja, Jyväskylän ammattikorkeakoulu
Raija Pettersson, kuntoutusohjaaja, Tampereen yliopistollinen keskussairaala
Riitta Rönkkö, kuntoutusohjaaja, Helsingin yliopistollinen sairaala
Sirkku Säätelä, kuntoutusohjaaja, Vaasan keskussairaala
Maire Toijanen, kuntoutusohjaaja, Tampereen yliopistollinen keskussairaala,
Suomen kuntoutusohjaajien yhdistyksen puheenjohtaja

Ensimmäinen Kuntoutusohjausnimikkeistö julkaistiin vuonna 2003. Varsinaista Kuntoutusohjausnimikkeistöä edelsi kymmenen eri luonnosversiota, joiden työstämiseen osallistuivat aktiivisesti työryhmän jäsenet sekä eri puolella Suomea toimivat kuntoutusohjaajat. Nimikkeistön sisällön tarkistamiseksi työryhmän jäsenet toteuttivat myös työajankäytön seurannan, jonka tuloksia esitellään ensimmäisessä Kuntoutusohjausnimikkeistön julkaisussa.

Appendix

Appendix 1. Kodlista

RK1 Bedömning och planering inom rehabiliteringshandledning

RK110 Bedömning av helhetssituationen

RK112 Bedömning av funktionsförmågan

RK113 Bedömning av rehabiliteringsmöjligheter samt behov av rehabilitering och service

RK120 Deltagande i planering av tjänster som stöder rehabiliteringen

RK121 Deltagande i utarbetandet av rehabiliteringsplan och andra planer

RK122 Planering av rehabiliteringshandledningsprocessen

RK123 Uppföljning av rehabiliteringsprocessen

RK190 Övrig bedömning och planering i rehabiliteringshandlingsprocessen

RK2 Handledning och rådgivning som stöder rehabiliteringen

RK210 Handledning relaterad till insjuknande och/eller handikappning

RK220 Handledning i anknytning till tjänster

RK230 Handledning som stöd för småbarnspedagogik och skolgång Varhaiskasvatusta ja koulunkäyntiä tukeva ohjaus ja neuvonta

RK240 Handledning relaterad till arbetsliv och studerande

RK270 Handledning och rådgivning som främjar funktionsförmågan

RK290 Övrig handledning och rådgivning som stöder rehabilitering

RK3 Att klara sig i verksamhetsmiljön

RK310 Stöd för att klara sig i verksamhetsmiljön

RK311 Bedömning av hur klienten klarar sig i verksamhetsmiljön

RK312 Handledning som stöd för att klara sig i verksamhetsmiljön

RK313 Åtgärder och tjänster som stöder möjligheten att klara sig i verksamhetsmiljön

RK320 Hjälpmedelstjänster

RK321 Bedömning och planering av hjälpmedelsbehov

RK322 Provning, anskaffning och överlåtelse av hjälpmedel

RK323 Instruktion och uppföljning av hjälpmedlets användning

RK324 Åtgärder för underhåll och reparation av hjälpmedlet samt lagring

RK390 Övrigt stöd för att klara sig i verksamhetsmiljön

RK4 Koordinering och nätverkssamarbete

RK410 Nätverkssamarbete

RK420 Koordinering av tjänster som stöder rehabilitering

RK430 Konsultering av rehabiliteringshandledare

RK490 Övriga uppgifter för koordinations- och nätverkssamarbete

RK5 Övrigt klientarbete i rehabiliteringshandledning

RK510 Rehabiliteringshandledningens bakgrundsfakta*

RK520 Dokumentering av rehabiliteringshandledningen*

RK530 Utlåtanden utarbetade av rehabiliteringshandledaren

RK590 Övrigt klientarbete inom rehabiliteringshandledning

RK6 Sakkunnig- och skolningsuppgifter

RK610 Att agera som sakkunnig*

RK620 Utbildnings- och handledningsuppgifter*

RK630 Produktion av material*

RK690 Andra specialist- och skolningsuppgifter*

RK9 Ledarskap och utveckling

RK910 Uppgifter inom ledarskap*

RK920 Underhåll och utveckling av sakkunskap och yrkeskunnighet*

RK940 Forsknings- och utvecklingsarbete samt kvalitetsledning*

RK950 Marknadsföring och information*

RK960 Kontorsarbete och arrangemang*

RK970 Administrativt nätverkssamarbete och samordning *

RK980 Organisering av första vetenskapsevenemang, anpassningsträning och verksamhet som stöder anpassning *

RK990 Övrig administration och utveckling*

Beteckningar som märkts med asterisk (*) är enbart administrativa. De tillämpas exempelvis vid behov för statistikföring men inte för anteckningar i patientjournalen.

Appendix 2. Nya och bearbetade kodbeteckningar och benämningar

- RK110 Bedömning av helhetssituationen
- RK112 Bedömning av funktionsförmågan
- RK113 Bedömning av rehabiliteringsmöjligheter samt behov av rehabilitering och service
- RK120 Deltagande i planering av tjänster som stöder rehabiliteringen
- RK121 Deltagande i utarbetandet av rehabiliteringsplan och andra planer
- RK123 Uppföljning av rehabiliteringsprocessen
- RK190 Övrig bedömning och planering i rehabiliteringshandledningsprocessen

- RK210Handledning och rådgivning relaterade till insjuknande och/eller handikappning
- RK220Handledning och rådgivning i anknytning till tjänster
- RK230Handledning och rådgivning som stöd för småbarnspedagogik och skolgång
- RK240Handledning relaterad till arbetsliv och studerande
- RK270Handledning och rådgivning som främjar funktionsförmågan

- RK3 Att klara sig i verksamhetsmiljön
- RK310 Stöd för att klara sig i verksamhetsmiljön
- RK311 Bedömning av hur klienten klarar sig i verksamhetsmiljön
- RK312Handledning som stöd för att klara sig i verksamhetsmiljön
- RK313Åtgärder och tjänster som stöder möjligheten att klara sig i verksamhetsmiljön
- RK321Bedömning och planering av hjälpmedelsbehov
- RK322Provning, anskaffning och överlåtelse av hjälpmedel
- RK324Åtgärder för underhåll och lagring av hjälpmedlet
- RK390 Övrigt stöd för att klara sig i verksamhetsmiljön

- RK4 Koordinering och nätverkssamarbete
- RK410 Nätverkssamarbete
- RK420 Koordinering av tjänster som stöder rehabilitering
- RK490 Övriga koordinations- och nätverkssamarbetsuppgifter

- RK5 Övrigt klientarbete i rehabiliteringshandledning
- RK510 Bakgrundsarbete i rehabiliteringshandledning*
- RK520 Dokumentering av rehabiliteringshandledningen*
- RK530 Rehabiliteringshandledarens utlåtande

- RK620 Utbildnings- och handledningsuppgifter*
- RK630 Produktion av material*

RK9 Ledarskap och utveckling
RK910 Uppgifter inom ledarskap*
RK920 Underhåll och utveckling av sakkunskap och yrkeskunnighet*
RK940 Forsknings- och utvecklingssamarbete samt kvalitetsledning*
RK970 Administrativt nätverkssamarbete och samordning *
RK980 Organisering av första vetskapsevenemang, anpassningsträning och verksamhet som stöder anpassning *

Beteckningar som märkts med asterisk (*) är enbart administrativa. De tillämpas exempelvis vid behov för statistikföring men inte för anteckningar i patientjournalen.

Appendix 3. Avförda kodbeteckningar och benämningar

- RK111 Bedömning av helhetssituationen
- RK124 Uppgifter i samband med avslutande av rehabiliteringshandledningsprocessen

- RK221Handledning och rådgivning i anknytning till hälso- och sjukvårdstjänster
- RK222Handledning och rådgivning i anknytning till handikappservice
- RK223Rådgivning som berör övriga socialtjänster
- RK224Vägledning och rådgivning gällande organisationers och samfunds verksamhet
- RK225Vägledning och rådgivning om fritidsaktiviteter
- RK250Primärinformation
- RK260Anpassningsträning

- RK411Organisering av mångprofessionellt samarbete
- RK412Deltagande i mångprofessionellt samarbete
- RK421Samordning av tjänster som stöder rehabilitering
- RK422Samarbete mellan olika yrkesgrupper

- RK511Insamlande av bakgrundsinformation och framställning av material
- RK512Förberedelse av klientmöte
- RK513Förberedelse av gruppmöte

- RK621Att fungera som instruktör
- RK622Introduktionsuppgifter
- RK623Handledning av studerande
- RK631Produktion av material om rehabiliteringshandledning
- RK632Produktion av publikationer, artiklar och rapporter

- RK911Planering och uppföljning av verksamhet och ekonomi
- RK912Uppgifter som hänför sig till personaladministrationen
- RK930Forsknings- och utvecklingsarbete i arbetsgemenskapen

Appendix 4. Andra textändringar

RK1, RK110, RK112, RK113, RK120, RK121, RK122, RK123, RK190

RK2, RK210, RK220, RK230, RK240, RK270, RK290

RK3, RK310, RK311, RK312, RK313, RK320, RK321, RK322, RK323, RK324, RK390

RK4, RK410, RK420, RK430, RK490

RK5, RK510, RK520, RK530, RK590

RK6, RK610, RK620, RK630, RK690

RK9, RK910, RK920, RK940, RK950, RK960, RK970, RK980, RK990

Appendix 5. Centrala begrepp i Nomenklaturen för rehabiliteringshandledning

Suomi	Svenska	English
Apuvälinepalvelut	Hjälpmedelstjänster	Assistive device service
Arviointi	Bedömning	Evaluation
Ensitieto	Första vetskap	Initial information
Koordinointi	Koordinering	Coordination
Kuntoutusohjaus	Rehabiliteringshand- ledning	Rehabilitation counsel- ling
Kuntoutusohjauspalvelut	Rehabiliteringshand- ledningstjänster	Rehabilitation counsel- ling services
Kuntoutusohjausprosessi	Rehabiliteringshand- ledningsprocess	Rehabilitation counsel- ling process
Neuvonta	Rådgivning	Counselling
Ohjaus	Handledning	Guidance
Osallistuminen	Delaktighet	Participation
Osallisuus	Delaktighet	Integration
Seuranta	Uppföljning	Monitoring
Sopeutumisvalmennus	Anpassningsträning	Adaptation training
Suoriutuminen	Aktivitet	Activity
Suositus	Utlåtande	Recommendation
Suunnittelu	Planering	Planning
Toimintakyky	Funktionsförmåga	Capacity for indepen- dent living
Toimintaympäristö	Verksamhetsmiljö	Daily environment
Tukeminen	Stödande	Support
Verkostoyhteistyö	Nätverkssamarbete	Network collaboration, inter-organisational collaboration

Appendix 6. Rapport om faserna i utarbetandet av Nomenklatur för rehabiliteringshandledningen

Nomenklatur för rehabiliteringshandledaren uppstod från behov av att beskriva rehabiliteringshandledningen med enhetliga begrepp. Inspirerade av klassifikationen av rehabiliteringstjänster som utvecklades under åren 1994-1997 i Finlands Kommunförbund och Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (Stakes) förde man förhandlingar om beskrivningen av rehabiliteringstjänsterna mellan Finlands Kommunförbunds sakkunnig, Tammerfors universitetssjukhus rehabiliteringsplanerare och Päijänne-Tavastlands centralsjukhusets rehabiliteringshandledare. År 1998 publicerades "Hyvä kuntoutusohjaus"-guiden (= "Bra rehabiliteringshandledning") som produkt av Finlands Kommunförbunds och Ponsi-projektet. I samma år utarbetades klassifikationen av rehabiliteringshandledning i Tammerfors universitetssjukhusets enhet för rehabiliteringsforskning. Finlands Kommunförbund införde en kartläggning år 1999 om behovet av en nationell klassifikation för rehabiliteringshandledning. På basis av kartläggningen grundade Finlands rehabiliteringsinstruktioner rf (F.n. Rehabiliteringshandledare rf) en arbetsgrupp för att samla ihop en klassifikation för rehabiliteringshandledning. Till arbetsgruppens medlemmar bads rehabiliteringshandledare från olika specialområden och verksamhetssektorer. År 2000 nämnde Finlands rehabiliteringsinstruktioner rf följande arbetsgrupp:

Stina Gullberg, rehabiliteringshandledare, Vasa centralsjukhus
Tupu Holma, sakkunnig, Finlands Kommunförbund
Ritva Kangassalo, lektor, Satakunta yrkeshögskola
Riitta Kumpulainen, rehabiliteringshandledare, Mellersta Finlands centralsjukhus
Jari Kämäräinen, rehabiliteringshandledare, Helsingfors stad
Ritva Lappi, rehabiliteringshandledare, Helsingfors universitetssjukhus
Pirjo Lähtenmäki, rehabiliteringshandledare, Åbo universitetscentralsjukhus
Marja Marttinen, rehabiliteringshandledare, Päijänne-Tavastlands centralsjukhus
Kirsi Mattsen, rehabiliteringshandledare, Tammerfors universitetscentralsjukhus
Riitta Mäkilä, rehabiliteringshandledare, Tammerfors universitetscentralsjukhus
Pirkko Perttinen, överlärare i rehabilitering, Jyväskylä yrkeshögskola
Raija Pettersson, rehabiliteringshandledare, Tammerfors universitetscentralsjukhus
Riitta Rönkkö, rehabiliteringshandledare, Helsingfors universitetssjukhus
Sirkku Säätelä, rehabiliteringshandledare, Vasa centralsjukhus
Maire Toijanen, rehabiliteringshandledare, Tammerfors universitetscentralsjukhus, ordförande i Finlands rehabiliteringsinstruktioner rf

Den första Nomenklaturen för rehabiliteringshandledning publicerades i 2003. Den egentliga Nomenklaturen för rehabiliteringshandledning föregicks av tio olika utkastversioner, i vilkas utarbetande deltog aktivt arbetsgruppens medlemmar samt rehabiliteringshandledare som agerar på andra sidan av Finland. För att kontrollera innehållet av Nomenklaturen genomförde arbetsgruppens medlemmar även en uppföljning av arbetstidsanvändning, vars resultat presenteras i den första publikationen av Nomenklatur för rehabiliteringshandledning.

Kuntoutusohjausnimikkeistö
Nomenklatur för rehabiliteringshandledning

Helsinki / Helsingfors 2023